Ազգ

Azg armenian daily

Յուլիս 13 Երեքշաբթի 1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիւ 131 (382)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Բաղդադ

Անվտանգային վիճակ Իրաքում

Այն բանից հետո, երբ ՄԱԿ-ի միջուկային զենքի քննիչների խումբն անակնկալորեն հեռացավ Իրաքից, երկրում անվտանգային մթնոլորտ է տիրում: Իրաքցիները վախենում են, որ արեւմտյան ռազմական նոր գործողություն կձեռնարկվի իրենց դեմ: Կիրակի ամբողջ օրվա ընթացքում ազգաբնակչությունն արյուն դասարկել է սննդեղեն վաճառող խանութները, իսկ Բաղդադի հյուրանոցներում հյուրերին հանձնարարվել է օդային հարձակման ազդանշանի դեպքում ապաստանել ներքնահարկերում: Իրաքցիների մտավախությունն ավելի է ընդգծվել այն հանգամանքից, որ ՄԱԿ-ի Նյու Յորքի կենտրոնում փակվել է առաջացել իրաքյան բանակցությունների հետ տարվող [illegible] թյուններում: Իրաքյան [illegible] ում է ՄԱԿ-ին իրեն [illegible] 1,5 միլիարդ դոլլարի նավթ [illegible] նել` մարդասիրական ապրանքներ գնելու համար արտասահմանից: ■

Վաշինգտոն

ԱՄՆ-ում աճում է ճնշումը Թուրքիայի վրա

Նյու Յորք, 12 հուլիս, Սնարք: Վերջերս ԱՄՆ սենատի հանրապետականների ղեկավար Ռոբերտ Դոուլը նամակ է հղել ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեսպանին, որի մեջ մտահոգություն է հայտնել ԱՄՆ Կարմիր խաչի կողմից որպես օգնություն Հայաստան ուղարկվող ցորենի 47 հազար ծանրոցների առիթով: Ընթացիկ տարվա գարնանը Թուրքիան արգելեց մարդասիրական բեռների առաքումն իր տարածքով, եւ այդ ժամանակից Հայաստանին հասցեագրված ծանրոցների կեսը գտնվում է Թուրքիայում: Սենատոր Դոուլն իր նամակում նշեց, որ Թուրքիայի նոր կառավարությունը հնարավորություն ունի աղացուցել իր նվիրվածությունը համամարդկային արժեքներին եւ կալանքից ազատել Հայաստանի համար նախատեսված մարդասիրական օգնությունը: Միեւնույն ժամանակ դեմոկրատ կոնգրեսական Ռիչարդ Լիմանն օտարերկրյա օգնության մասին օրենքի նախագծի քննարկման ժամանակ դրահանջեց ոչ մի վարկ չտրամադրել Թուրքիային, մինչեւ նա չվերացնի Հայաստանի շրջափակումը: «Թուրքիայի կառավարության անհարգալից գործողությունները մարտահրավեր են համաշխարհային հանրությանը», հայտարարեց կոնգրեսական Լիմանը: ■

Մոսկվա

ԵՐԵՔ ՍԼԱՎՈՆՆԵՐԸ ՍՏԵՂԾՈՒՄ ԵՆ ՆՈՐ ՇՈՒԿԱ. ԱՊՀ ՄՅՈՒՍ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ՄՏԱՀՈԳ

Ինչպես հայտնի է, հուլիսի 10-ին Մոսկվայից ոչ հեռու գտնվող առանձնատանը տեղի է ունեցել Ռուսաստանի, Ուկրաինայի եւ Բելառուսի վարչապետներ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի, Լեոնիդ Կուչմայի եւ Վյաչեսլավ Կեբիչի հանդիպումը: Բանակցությունների արդյունքում ստորագրվել է տնտեսական ինտեգրացումն արագացնելու անհետաձգելի միջոցառումների մասին համատեղ հայտարարություն: Սկզբից նախատեսվում էր, որ վերոհիշյալ փաստաթղթի ստորագրմանը կմասնակցեն Ռուսաստանը եւ Բելառուսը: Սակայն հուլիսի 8-ին Ուկրաինայի վարչապետ Լեոնիդ Կուչման տեղեկանալով այդ մասին եւ ծանոթանալով հայտարարությանը, ինքը եւս ցանկություն հայտնեց ստորագրել այն: Պայմանագրին կարող են միանալ այլ պետություններ, որոնք ընդունում են հայտարարության սկզբունքներն ու դրույթները եւ չեն մասնակցում ցանկացած այլ տնտեսական միությունների եւ դաշինքների, եթե նման մասնակցությունը չի կարող խախտել կողմերի մաքսային սահմանների ամբողջականությունը եւ խանգարել համաձայնեցված արտաքին տնտեսական քաղաքականության անցկացմանը:

Մեկնաբանելով երեք վարչապետների հանդիպման արդյունքները, Ռուսաստանի փոխվարչապետ Ալեքսանդր Շոխինը հաղորդեց, որ Ուկրաինայի նախաձեռնությամբ հայտարարության վերջնական տեքստի մեջ լրացում է մտցվել, որի համաձայն երեք երկրների միջեւ տնտեսական համագործակցությունը պետք է վերացնի միակողմանի հավակնություններ ներկայացնելու գործելակերպը: Խոսելով ընդհանուր տնտեսական միություն ստեղծելու Կենտրոնական Ասիայի պետությունների ձգտման մասին, Ա. Շոխինը նշեց, որ այդ միության նպատակները «համընկնում են այն նպատակներին, որոնք հռչակվում են Ռուսաստանի, Ուկրաինայի եւ Բելառուսի վարչապետների հայտարարության մեջ»: «Այս երկու միությունները շատ դժվար է համատեղել», գտնում է Ա. Շոխինը: Նա նշեց. «Ղազախստանը եւ ԱՊՀ այլ մեր գործընկերները ստիպված կլինեն ընտրություն կատարել մտնելով երկու տնտեսական միություններից մեկը»: Իր հերթին, արեւմտյան մամուլը մեծ ուշադրություն է դարձնում տնտեսական միավորման խորացման անհետաձգելի միջոցառումների վերաբերյալ Ռուսաստանի, Բելառուսի եւ Ուկրաինայի կառավարությունների ղեկավարների հանդիպման ժամանակ ընդունված որոշմանը: Բրիտանական «Դեյլի թելեգրաֆը» այն բնութագրում է որպես «սլավոնական ընդհանուր շուկայի ստեղծման պայմանագիր» եւ ընդգծում, որ ձեռք բերված համաձայնությունը կոչված է վերականգնելու Խորհրդային Միության տրոհումից հետո խզված տնտեսական կապերը:

«Թայմզի» կանխատեսման համաձայն, Ռուսաստանի, Ուկրաինայի եւ Բելառուսի համաձայնությունը կմտահոգի ԱՊՀ մյուս մասնակիցներին, որոնք երկյուղներ ունեն, թե ԱՊՀ-ում կձեւավորվի երկհարկ կառույց, որի պայմաններում սլավոնական երեք պետությունները կգերիշխեն Համագործակցությունում:

Միեւնույն ժամանակ, երեկ Մոսկվայում Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի գլխավորությամբ տեղի ունեցած սահմանադրական խորհրդակցության լիագումար նիստի մասնակիցները հավանություն տվեցին Ռուսաստանի նոր սահմանադրության նախագծին: Կողմ քվեարկեցին 433 մարդ, դեմ` 62-ը, ձեռնպահ` 63-ը: Քվեարկությունից հետո խորհրդակցության մասնակիցները ստորագրեցին սահմանադրության նախագիծը:

ԻՆՏԵՐՖԱՔՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Լոնդոն

Բոսնիացի իսլամները հույս ունեն հարցերը լուծել Ժնեւում

Զագրեբի հանդիպմանը մասնակից բոսնիական իսլամների ղեկավարությունը, թեեւ սկզբունքորեն համաձայն գտնվեց հանրապետությունը դաշնակցային հիմունքներով 3 հանրապետությունների բաժանելու ծրագրին, սակայն խուսափեց վերջնական պատասխան տալուց, փոխարենը առաջարկելով սերբ եւ խորվաթ կողմերի հետ առաջիկա 10 օրվա ընթացքում հանդիպել Ժնեւում: Քաղաքական դիտորդների համաձայն, նրանց հիմնականում մտահոգում է փոքրամասնությունների կարգավիճակը հանրապետություններից յուրաքանչյուրում: Մյուս [illegible] Բոսնիայի մայրաքաղաք [illegible] շուրջ երեկ շարուն[illegible] ները իսլամների [illegible] Վերջիններին հաջող[illegible] րաքաղաքի մոտ իսլա[illegible] վայրերից մեկը: Իսլամաբադում երեկ ժողով գումարելով, իսլամական 16 երկրների արտգործնախարարներ որոշեցին ավելի կոնկրետ քայլեր անել Իսլամական համաժողով կազմակերպության միջոցով բոսնիական իսլամներին օգնելու գործում:

Հունաստանն արտաքսում է 20 հազար ալբանացիների

Անցնող օրերին Յունաստանն արտաքսեց երկրի ներսում ապօրինի կեցություն ունեցող ալբանացիներին, որոնց թիվը հասնում է 20 հազարի: Նրանք Յունաստան են մտել որպես էժան աշխատուժ, քանի որ եվրոպայի այդ նապաստ երկրում տնտեսական հետամնացությունն ու գործազրկությունն են տիրապետում: Յունաստանի կառավարությունը որոշել է մինչեւ վերջին մարդը վտարել նրանց, քանի որ մոտ 2 շաբաթ առաջ Ալբանիայի կառավարությունն արտաքսել էր հույն մի քահանայի, վերջինիս մեղադրելով «ազգայնական» քարոզչության մեջ:

Իսրայել-ՊԱԿ գաղտնի հանդիպումներ

Պաղեստինի ազատագրության կազմակերպության բանբերներից մեկը երեկ Կահիրեից հայտարարեց, թե իր կազմակերպության եւ իսրայելական կառավարության միջեւ վերջին երկու ամիսներին տեղի են ունեցել գաղտնի բանակցություններ, Յասիր Արաֆաթի եւ Յիցխակ Ռաբինի հավանությամբ: Իսրայելի կառավարությունը հերքեց այդ հայտարարությունը:

7 լրագրող սպանվեց Սոմալիում

ՄԱԿ-ի 8 ուղղաթիռներ երեկ հրթիռակոծեցին մայրաքաղաք Մոգադիշոյի այն շրջանները, որտեղ գեներալ Այդիդի կողմնակիցներն են ապրում: Զարկվածների հետեւանքով մահացան 13 սոմալցիներ, ինչպես հաղորդվեց ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունից, մինչդեռ սոմալիական աղբյուրները նշեցին 1 թիվը: Յարձակումից հետո, որ ՄԱԿ-ի ներկայացուցչի կողմից բնութագրվեց որպես «խիստ արդյունավետ», սոմալցիների զազրված մի ամբոխ հարձակվեց դեպքերը լուսաբանող օտարերկրյա լրագրողների վրա, սպանելով նրանցից 7-ին: ՄԱԿ-ի ավազախումբը շարունակվում է Սոմալիում: ■

Ճակատ

Ղարաբաղում եւ սահմաններում անդորր

Հուլիսի լույս 12-ի գիշերը եւ երեկ առավոտյան իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում համեմատաբար հանգիստ է եղել: Առանձին դիրքային փոխհրաձգություններ են արձանագրվել միայն Հադրութի եւ Ֆիզուլու շրջանների սահմանամերձ հատվածում: Հայկական կազմավորումներն առաջվա պես շարունակում են վերահսկել Աղդամի եւ Ասկերանի շրջանների սահմանագծի բարձունքները, ինչպես նաեւ Շելլի գյուղը: Այս մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ` վկայակոչելով ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունները: Հայկական կողմից տուժածներ չեն եղել: Տեղական նշանակության դիրքային մարտեր են ընթացել նաեւ Մարտակերտի շրջանում Մատաղիս գյուղի մերձակայքում: Ներկայումս գյուղը գտնվում է չեզոք գոտում:

Իրենց հերթին ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե իբր ադրբեջանական ուժերին հաջողվել է ազատագրել մեկ գյուղ Աղդամի եւ երեք գյուղ Ֆիզուլու շրջանում: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբը հերքել է այդ տեղեկությունները:

Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը հանգիստ է եղել նաեւ Հայաստանի սահմաններում: «Ազգ»

G7

Կոզիրեւն իր երկիրն արդեն Արեւմուտքի գործընկերն է համարում

Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց, որ այժմ «առաջին պլան է քաշվում այն անհրաժեշտությունը, որ Արեւմուտքի երկրները Ռուսաստանի համար մատչելի դարձնեն իրենց շուկաները եւ չեղյալ հայտարարեն սառը պատերազմի 45 տարիների ընթացքում ոչ թե Ռուսաստանի, այլ նախկին ԽՍՀՄ-ի դեմ կիրառված տարբեր սահմանափակումները»: Նախարարի խոսքերով, Տոկիոյում Յոթնյակի աշխատանքի հիմնական քաղաքական արդյունքը «դարձյալ քաղաքական հռչակագրի ընդունումը, որը հայտարարություն է դարունակում նախագահ Ելցինի քաղաքական ու տնտեսական վերափոխումներին ցույց տրվող աջակցության մասին: Ռուսաստանը լուրջ տարաձայնություններ չունի ավարտված բարձր մակարդակի բանակցությունների մյուս մասնակիցների հետ»:

Կոզիրեւի կարծիքով, Ռուսաստանն այժմ փաստորեն դարձել է յոթ առաջատար տերությունների իրավահավասար գործընկերը, որը մասնակցում է համաշխարհային քաղաքականության կարեւոր որոշումների մշակմանը, ներառյալ տարբեր աշխարհամասերում ճգնաժամային իրավիճակները:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

[illegible]

Մ. Ռաֆայելյին Ստեփանակերտ կժամանի այսօր

Երեկ ուշ երեկոյան ոչ պաշտոնական հավաստի աղբյուրներից մեզ հայտնի դարձավ, որ ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախագահ Մարիո Ռաֆայելլին, որը հուլիսի 11-ին Երեւանից Բաքու էր մեկնել հաջորդ օրը Ստեփանակերտ ուղեւորվելու մտադրությամբ, հուլիսի 12-ին կարողացավ գնալ միայն Աղդամ: Սակայն մեզ անհայտ պատճառներով դրա Ռաֆայելլին չկարողացավ մեկնել Ստեփանակերտ: Մինսկի խմբի գործունեությանը քաջատեղյակ աղբյուրներից տեղեկացանք, թե շատ հավանական է, որ Ռաֆայելլին ԼՂՀ այցելի այսօր:

▶ Տես էջ 2

Բաքու

Էլչիբեյը Ալիեւին կոչ է անում «չայրել հետդարձի բոլոր կամուրջները»

Ադրբեջանի պաշտոնազուրկ նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը կոչ արեց հանրապետության ղեկավարությանը «չայրել հետդարձի բոլոր կամուրջները» եւ սուր քննադատություններ ենթարկեց վերջին նշանակումները կառավարությունում: ԻԹԱ-ին տված հարցազրույցում վերջին իրադարձությունները «էլ ավելի հանգցում են» նրան, ու Սուրաթ Հուսեյնովի գործողություններն ու Հեյդար Ալիեւի քայլը «համաձայնեցված էին»: «Միլլի մեջլիսի կողմից ձեւակերպված պետական հեղաշրջումը եզրափակեց ռազմական հեղաշրջման ակնարկը», ասաց նախագահը ԻԹԱ-ի թղթակցին: Աբուլֆազ Էլչիբեյի խոսքերով, «նոր նշանակումները ցուցադրում են իշխանությունը զավթած ուժերի բռնությունը»: «Սուրաթ Հուսեյնովը վարչապետի պաշտոնում չի բավարարում դահանջները եւ գիտում է վերջին ժամանակների բոլոր վարչապետներին», նշեց նա:

Մյուս կողմից, չնայած արտակարգ դրության պայմաններում արգելված հանրահավաքներ չանելու Հեյդար Ալիեւի կոչերին, հուլիսի 11-ին նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյի կողմնակիցները հանրահավաք անցկացրին հենց Բաքվի կենտրոնում գտնվող ԱԺՃ նստավայրի դիմաց:

Ոստիկանության փոքր կարգախումբը որեւէ խոչընդոտ չհարուցեց հանրահավաքի մասնակիցների առջեւ: Վերջիններս բռնել էին Էլչիբեյի մեծադիր լուսանկարներ, հանրապետության բոլոր ժողովրդավարական ուժերը նրա շուրջը համախմբելու կարգախոսներ: Հանրահավաքին մասնակցում էր ներքին գործոց նախկին նախարար, «Գորշ գայլերի» ներկայիս ղեկավար Իսկենդեր Համիդովը:

Սնարք

digitised by A.R.A.R.@

ՂԱՐԱԲԱՂՈՒՄ ԼԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԹՈՒԼԱՆՈՒՄ Է, ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՎԵԼԱՆՈՒՄ

Շաբաթ և կիրակի օրերին իրադրությունը Ղարաբաղի ռազմաճակատում համեմատաբար կայուն է եղել, թեև ադրբեջանական կազմավորումները շարունակում էին զենքի տարբեր տեսակներից, այդ թվում հեռահար հրետանուց և «Գրադ» կայանքներից հրետակոծել ինչպես սահմանամերձ հայկական բնակավայրերը, այնպես էլ պաշտպանական դիրքերը: Այսպես, ուրբաթ օրվա ժամերից հետո, որոնց ընթացքում ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումները Ասկերանի ուղղությամբ լրիվին ետ են մղել թշնամու գրոհը և պահպանել մարտավարական նշանակություն ունեցող բոլոր բարձունքները, հուլիսի 10-ին Ղարաբաղի արևելյան ռազմաճակատներում հաստատվել է հարաբերական անդորր, որը միայն երբեմն-երբեմն խախտվել է հայկական դիրքերի գնդակոծումներով: Շաբաթ օրը Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հայտնել է, թե նախօրեին Աղդամ շրջկենտրոնի մերձակայքում ադրբեջանական կազմավորումներին հաջողվել է ազատագրել ևս երկու գյուղ, իսկ Աղդամից խաղաղ բնակչության էվակուացիան շարունակվում է: Այս հաղորդագրությունը տարակուսանք է հարուցում այն առումով, որ նույն ադրբեջանական աղբյուրներն ընդամենը մեկ շաբաթ առաջ ի լուր աշխարհի հայտարարել էին, թե հայկական կազմավորումները լրիվին գրավել են Աղդամ քաղաքը, և միայն մի քանի ժամ տևած փողոցային կռվից [illegible] է ադրբեջանական [illegible]ղվել քաղաքից [illegible]: Միանգամայն [illegible]նման «կռվից [illegible] Աղդամում հազիվ թե խաղաղ բնակչություն մնացած լիներ, մանավանդ որ ըստ որոշ տվյալների, քաղաքից խաղաղ բնակիչները հեռացել են դեռևս մեկ ամիս առաջ: Ինչևէ:

Կիրակի օրը ադրբեջանական ռազմական աղբյուրները հայտնեցին, թե շարունակվող մարտերի արդյունքում իրենց ուժերը Աղդամի մերձակայքում գրավել են ևս մեկ գյուղ՝ դրանով իսկ ազատագրված գյուղերի թիվը հասցնելով ութի: Մինչդեռ, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, շաբաթ և կիրակի օրերին Լեռնային Ղարաբաղի արևելյան ռազմաճակատներում ռազմական լայնածավալ գործողություններ չեն արձանագրվել: Ինչ վերաբերում է հարավին, ապա այստեղ ադրբեջանական կազմավորումները Ֆիզուլի և Ջեբրայիլի շրջանների ռազմական հենակետերից հրետակոծել են Հադրութի շրջանի սահմանամերձ գյուղերն ու հայկական պաշտպանական դիրքերը: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումները պատասխան կրակ են բացել: Հետևանքները ճշտվում են: Բոլոր դեպքերում հայկական կողմից զոհերի մասին տեղեկություններ չկան:

Անցած երկու օրերի ընթացքում իրադրությունը սրվել է նաև Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում, որտեղ վերջին շաբաթների ընթացքում իրադրությունը բավականին հանգիստ էր: Հուլիսի լույս 10-ի գիշերը Նախիջևանի տարածքից կարճատև գնդակոծության են ենթարկվել Արարատի շրջանի Սևականի գյուղի պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Շաբաթ օրվա երկրորդ կեսին Ղուբաթլիի շրջանի Գյուլեբիրդ ռազմական հենակետից հեռահար հրանոթներից հրետակոծվել են Գորիսի շրջանի Տեղ և Կոռնիձոր գյուղերն ու պաշտպանական դիրքերը: Մեր կողմից տուժածներ չեն եղել: Հուլիսի լույս 11-ի գիշերը գյուղերի հրետակոծությունը վերսկսվել է: Այս անգամ թշնամին օգտագործել է նաև «Գրադ» կայանքներ: Հայկական ուժերը ստիպված են եղել դիմել պատասխան համարժեք գործողությունների, որից հետո թշնամին դադարեցրել է կրակը: Նույն գիշեր ակտիվացել են թշնամու հենակետերը նաև Թոուզի շրջանում, որտեղից տանկերից և հրանոթներից հրետակոծվել են Տավուշի շրջանի սահմանամերձ երեք գյուղերը: Այստեղ նույնպես հայկական ուժերը պատասխան կրակ են բացել: Իջևանի շրջանի սահմանամերձ հատվածում կարճատև փոխհրաձգություն է տեղի ունեցել: Երկու դեպքում էլ մեր կողմից տուժածներ չկան:

Ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե շաբաթ և կիրակի օրերին Հայաստանի տարածքից գնդակոծվել և հրետակոծվել են Ադրբեջանի Ղուբադլու, Զանգելանի, Թոուզ և Ղազախի շրջանների սահմանամերձ բնակավայրերը: Մանրամասնություններ չեն հաղորդվում:

Հայ-ադրբեջանական սահմանի հյուսիսարևելյան և հարավարևելյան հատվածներում լարվածության նոր աճը մտահոգություն է հարուցում ամենից առաջ այն պատճառով, որ ինչպես կանոն նման իրադարձություններին հաջորդում են լայնածավալ ռազմական գործողություններ Լեռնային Ղարաբաղի դեմ: Իսկ եթե հաշվի առնենք նաև, որ սահմանամերձ շրջաններում ռազմական գործողությունների հրահրումը տեղի է ունենում այն ժամանակ, երբ շրջանում է գտնվում ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախագահ Մարիո Ռաֆայելլին, պարզ կդառնա, որ նման քայլերի նպատակն ամենից առաջ Հայաստանին պատասխան քայլերի դրդելն է և դրանով իսկ Հայաստանը որպես հակամարտության կողմ ներկայացնելը:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ՀՀՇ

Տեր Հուսիկ Լազարյանը վերընտրվեց

Ոչ պաշտոնական աղբյուրներից հայտնեցին, թե Հայոց համազգային շարժման վարչության նախագահ Տեր Հուսիկ Լազարյանը վերընտրվել է իր պաշտոնում, հավաքելով 14 ձայն: Նույն պաշտոնին հավակնող երկրորդ թեկնածուն՝ պրն. Ալբերտ Բաղդասարյանը, շատերի համար անակնկալ մեծ թվով ձայն է հավաքել. վարչությունում 12 հոգի քվեարկել են նրա օգտին:

Մյուս կողմից, անցյալ շաբաթ լույս չտեսավ ՀՀՇ պաշտոնաթերթ «Հայքի» հերթական համարը: Ըստ դեռևս պաշտոնապես չհաստատված տեղեկությունների, որոշակի տարակարծություններ կան ՀՀՇ վարչության անդամների և «Հայքի» խմբագրի պաշտոնակատար պրն. Վասակ Դարբինյանի միջև: Ի դեպ, արդեն երկրորդ շաբաթն է, որ մեր մյուս պաշտոնակցի՝ ՀՅԴ պաշտոնաթերթ «Երկիր» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր պրն. Արմեն Վարդանյանի անունը չի երևում թերթի վերջում: Ըստ որոշ տեղեկությունների, տարակարծություններ կան նաև այստեղ:

«Ազգ»

Ըստ առեւտրի նախարարությունից ստացված տեղեկությունների, ՀՀ կառավարությունն իրավունք է տալիս գրանցվել բարտերային առեւտրով: Նախարարության աշխատակիցները, գտնվելով գործուղումների մեջ, փորձում են նոր պայմանագրեր կնքել, թեեւ դեռեւս չի հաջողվել հանրապետություն միս ներմուծել: Առեւտրի նախարարությունը Սոչիում սառնարան է վարձել գնված ապրանքները պահպանելու համար, և ինքնաթիռ լինելու դեպքում դրանք կբերվեն Հայաստան: Առեւտրի համակարգի 5 սառնարաններից գործում են 2-ը (Երեւանի և Գյումրիի սառնարանները), իսկ Կապանի, Սեւանի, Վանաձորի սառնարանները չեն գործում:

ՆՏ

Բաքու

Գործադիր իշխանության ղեկավարները բողոքում են

Ադրբեջանի ժողճակատի տվյալների համաձայն, տարբեր շրջանների ու քաղաքների գործադիր իշխանության 50-ից ավելի ղեկավարներ դադարեցրել են իրենց գործունեությունը: Ինչպես հայտնեց ԱԺՃ գործկոմի փոխնախագահ Ռ. Ջաֆիմովը, գործունեության դադարեցման վճիռ ընդունել են ղեկավարները, բողոքելով հանրապետության նախագահ Էլչիբեյի լիազորությունները խորհրդարանի նախագահ Հեյդար Ալիևին հանձնելու Ադրբեջանի խորհրդարանի որոշման դեմ: ԱԺՃ գործկոմի փոխնախագահը նաև նշեց, որ այդ յուրահատուկ բոյկոտին մասնակցում են այն շրջանների տեղական իշխանության ղեկավարները, որոնք գտնվում են ռազմական գործողությունների գոտում: Ռ. Ջաֆիմովի խոսքերով, կառավարության մոտ 14 անդամներ նույնպես ընդհատել են իրենց աշխատանքը:

ՆՏ

Գործազուրկների թիվը կավելանա

Ինչպես Խաբար սերվիս գործակալության թղթակցին հայտնեցին Ադրբեջանի զբաղվածության հաստատության մամուլի ծառայությունում, գործազուրկի կարգավիճակ և ամենամսյա նպաստ է ստացել 6559 մարդ, իսկ վերապատրաստման է ուղարկվել 1475 մարդ, ըստ որում նպաստների ու թոշակների վճարամիջոցները հատկացվում են ոչ բյուջետային կազմակերպությունների աշխատավարձի 2 տոկոս մասհանումներից: Աշխատանքի և զբաղվածության նախարարությունում հայտնեցին, որ հանրապետության բոլոր ձեռնարկությունների մոտ 40 տոկոսն այսօր հայտնվել է սնանկացման եզրին և մոտ ժամանակներս պետք է սպասել գործազուրկների թվի ավելացում: Պոստ Ֆակտում. 1993 թ. 6 ամսում Ադրբեջանի բնակչության զբաղվածության հիմնահարցերին աշխատանքի տեղավորման խնդրանքով դիմել է 19999 մարդ: Աշխատանքով հաջողվել է ապահովել դիմողների ընդհանուր թվի 47,9 տոկոսին:

ՆՏ

Ռոստով-Բաքու գնացքում հայտնաբերվեց պայթուցիկ սարք հիշեցնող առարկա

Ինչպես Պոստ ֆակտում գործակալությանը հայտնեցին Ռուսաստանի արտակարգ իրավիճակների պետական կոմիտեում, հուլիսի 7-ին ժամը 20.0 անց 50 րոպեին Բոգուսլավսկայա կայարանում (Արմավիրից 60 կմ հարավ) Ռոստով-Բաքու թիվ 189 մարդատար գնացքի առաջին վագոնի ուղեկցորդը վագոնում հայտնաբերել է պայթուցիկ սարք հիշեցնող առարկա: Վագոնն անջատվել է, դրա շուրջը պահպանություն է կարգվել: Վագոնի ուղեւորները տեղափոխվել են գնացքի մյուս վագոններ, որը մեկնել է: Անջատված վագոնի ստուգման նպատակով Բոգուսլավսկայա կայարան են եկել Հյուսիսկովկասյան զինվորական օկրուգի մի խումբ սակրավորներ:

ՆՏ

Պատրաստ է աշխատել «փոխըմբռնման մթնոլորտում»

Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության նախագահ Սաբիթ Բաղիրովը կմնա իր պաշտոնում, եթե Ադրբեջանի նոր ղեկավարությանը հաջողվի ստեղծել «փոխըմբռնման այնպիսի մթնոլորտ», որը բնորոշ էր պաշտոնազրկված նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյի կառավարմանը: Հուլիսի 9-ին կայացած մամուլի ասուլիսում Սաբիթ Բաղիրովը նշեց, որ արեւմտյան ընկերությունների հետ տեղի ունեցող բանակցությունների արդյունքում նախատեսվում է կնքել 9-12 միլիարդ դոլլարի գործարքներ: Նա հաղորդեց նաեւ, որ հաստատվել է նոր նավթային ուղին: Այն կանցնի Իրանի, Նախիջեւանի, Թուրքիայի տարածքով մինչեւ Միջերկրական ծով: Սաբիթ Բաղիրովը նշեց նաեւ, որ Ռուսաստանի եւ Ղազախստանի նավթային ընկերությունները հետաքրքրություն են ցուցաբերել այդ նավթատարի հանդեպ եւ պատրաստակամություն հայտնել մասնակցել [illegible] նախագծին:

ՌՖ

Կարգավորում

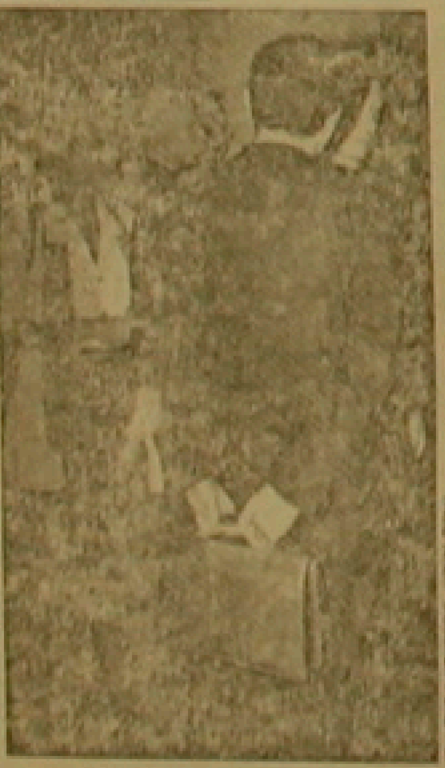

Ռաֆայելլին եկավ-գնաց, նախաձեռնությունը մնա՞ց

Հուլիսի 10-ից շրջանում գտնվող ԵԱՀԽ հանձնախմբի Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցերով Մինսկի միջազգային խորհրդաժողովի նախագահ Մարիո Ռաֆայելլին կիրակի օրը, Ադրբեջանի ղեկավարության հետ խորհրդակցությունները վերջացնելով, ժամանեց Երեւան, իր հետ բերելով ԵԱՀԽ խաղաղարարական ծրագրին տված Բաքվի դրական պատասխանը: Մեզ հայտնի դարձավ, որ պրն. Ռաֆայելլին և նրան ուղեկցող դիվանագետները, որոնց թվում էր նաև նրա տեղակալ Մարիո Սիկալը, ընդունելությունների շարք երկարատև խորհրդակցություններ ունեցան ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանի հետ, այնուհետև ԼՂՀ ՊՊԿ նախագահի առաջին հարաբերությունների հարցերով խորհրդական Արկադի Ղուկասյանի և Հայաստանում ԼՂՀ ՊՊԿ-ի հատուկ ներկայացուցիչ Ալբերտ Ղազարյանի հետ: Վերջիններիս հետ Ռաֆայելլին քննարկել է հիմնականում Ստեփանակերտ այցելելու տեխնիկական և անվտանգության հետ կապված հարցեր:

Այնուհետեւ Մարիո Ռաֆայելլին մեկժամյա փակ զրույց ունեցավ հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ: Հայտնի դարձավ նաեւ, որ հայկական կողմը նույնպես հավաստել է խաղաղարարական ծրագրի բոլոր կետերը կատարելու իր պատրաստակամությունը:

ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղար Արամ Սաֆարյանի ասելով, խորհրդակցությունների ողջ ընթացքում քննարկվել է հարցերի երկու խումբ՝ նախ, թե որքանով է Ադրբեջանը պատրաստ իրագործել այդ նախաձեռնությունը և երկրորդ, ծրագրի իրականացման հետ կապված տեխնիկական հարցերը:

Միևնույն ժամանակ այլ հավաստի աղբյուրներից մեզ հայտնի դարձավ, որ Ռաֆայելլիի առաջարկած ծրագրի գրաֆիկը նախատեսում է Ադրբեջանի Քելբաջարի շրջանից հուլիսի 15-20-ը զորաբաժնի զորքերի դուրսբերում, հուլիսի 18-ից հակամարտության գոտում զինված գործողությունների դադարեցում և հուլիսի 25-ից Ժնեւում ոչ պաշտոնական բանակցությունների սկսում: Այս փաստը հաստատեց նաև Ինտեր ֆաքս գործակալությունը: Սակայն խաղաղ կարգավորման գործընթացին մոտ կանգնած պաշտոնյաներից մեկի ասելով, որը ցանկացավ անհայտ մնալ, Երեւանյան խորհրդակցությունների ժամանակ քննարկվել է նաեւ, թե ինչպիսի օրակարգով պետք է անցկացվեն Ժնեւի և Հռոմի ոչ պաշտոնական հանդիպումները: Համենայնդեպս, մեզ հասած տեղեկությունների համաձայն, Մարիո Ռաֆայելլին շահագրգռված է, որ դրանք անցկացվեն որքան հնարավոր է շուտ:

Խոսելով ԵԱՀԽ խմբի այցի մասին, ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը մեզ հետ զրույցի ընթացքում նշեց, որ առայժմ դժվար է արդյունքների մասին խոսել, քանի որ դեռեւս հայտնի չէ Ղարաբաղի իշխանությունների տեսակետը: Ռաֆայելլին, որը կիրակի օրը վերադարձել էր Բաքու, այնտեղից Ստեփանակերտ մեկնելու մտադրությամբ, հուլիսի 12-ին կրկին փակ առանձնազրույց ունեցավ Հեյդար Ալիեւի հետ, որի արդյունքների մասին, ինչպես, ոչինչ չի հրապարակվել: Փոխարենը Ինտեր ֆաքս գործակալությունը ոչ ճիշտ տեղեկություն է տարածել, ըստ որի այդ հանդիպումից հետո Մարիո Ռաֆայելլին հուլիսի 12-ի առավոտյան ժամը 11.00-ին Բաքվից թռել է Աղդամ, այնտեղից էլ Ստեփանակերտ: Մինչդեռ, երեկ ժամը 21.00-ի տվյալներով, Ռաֆայելլին դեռևս Ստեփանակերտ չէր ժամանել: Այդ մասին հաղորդեցին ԼՂՀ իշխանություններին մոտ կանգնած շրջանակներից, միևնույն ժամանակ բացառելով Մինսկի խմբի ղեկավարի Աղդամից մեկնելու փաստը: Այդ առթիվ նույն աղբյուրը նշեց, որ վերջին մի քանի օրվա ընթացքում Աղդամ-Ասկերան գոտում հակամարտող կողմերի միջեւ մարտեր են ընթացել: Ու թեեւ Սնարֆ գործակալությունը նշում է, թե Ղարաբաղ գնալու Ռաֆայելլի նոր երթուղու մասին առայժմ ոչ մի նորություն չկա, բայց ըստ ոչ պաշտոնական խոսակցությունների հնարավոր է, որ վերջինս Ստեփանակերտ ժամանի Երեւանից: Ըստ էության, այդ հարցը կարևորվում է դատաբանողների կողմից, թեեւ կիրակի օրը ՀՀ նախագահը լրագրողներին հայտնել է, թե ինքը կարեւորություն չի տալիս, թե որտեղից Ռաֆայելլին կայցելի Ստեփանակերտ:

Անդրադառնալով կողմերի կողմից ԵԱՀԽ ծրագրի կատարմանը, ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը նաեւ նշեց, որ այդ հարցում Հայաստանն ամենեւին խնդիրներ չունի, քանի որ պատրաստ է նախաձեռնությունը կատարել, Ադրբեջանի խնդիրները կապված են ներքին իրավիճակի հետ, իսկ Ղարաբաղի դիրքորոշումը կապված է Ռաֆայելլի այցից: Ու թեեւ մամուլի քարտուղարը ԻՏԱ-ին տված հարցազրույցում նշել էր, թե Ստեփանակերտի բանակցություններում չի բացառվում, որ լինեն բարդություններ, մեզ հետ զրույցի ընթացքում հայտարարեց, որ իր կարծիքով Ղարաբաղը նույնպես կտա դրական պատասխան:

Նրա խոսքերով, Հայաստանն ամեն ինչ կանի, որպեսզի իր վերցրած պարտավորությունները կատարի: Ու թեեւ ինչքանով կողմերը [illegible] կլինեն իրենց խոստումներին, դրանից էլ կախված կլինի ԵԱՀԽ նախաձեռնության ճակատագիրը:

ՎԱՀԵ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Իր առաջին ներկայացման (պրեզենտացիայի) առաջին տարեդարձը Հայաստանի Հանրապետության թեթև արդյունաբերության նախարարության ATEX նորաձևության կենտրոնը նշեց իր նոր աշխատանքների ցուցադրությամբ: Ցուցադրվող նմուշները բաժանված էին այսպես կոչված փորձարարական, ոչ կոմերցիոն զգեստաշարքերի՝ դրանք ցուցադրվեցին ATEX-ի մոդելների թատրոնի «Մարմնավորված էսքիզներ» ներկայացում-շոուի մեջ, և անմիջապես վաճառքի համար նախատեսված հագուստի:

Շաբաթ օրը, հուլիսի 10-ին, Կինոյի տան մեծ դահլիճում ունեցած այս հանդիսության կազմակերպիչներից էր ՍԻԳԼ, հոլանդական միջազգային առևտրա-ֆինանսային արտադրական կոնցեռնը (ի դեպ, այդ կոնցեռնը վերջերս հովանավորեց Այվազյանի խմբի երկերի ժողովածուի հրատարակումը և արդեն մեկ միլիոն դրամ է հատկացրել Գարեգին Նժդեհին նվիրված գրքի լույս ընծայման համար): ATEX-ի կոմերցիոն հավաքածուն դրվել է վաճառքի ՍԻԳԼ-ի մեջ մտնող «Հայք» խանութում: «Մեր ժողովուրդը, որ միշտ էլ լավ է հագնվել, խեղճորեն հագնել է վերջին տարիներին Հայաստանի խանութները հեղեղած բավականին ցածրորակ սիրիական և թուրքական շորերից, որոնք հենց առաջին հայացքից զիջում են ATEX-ի նմուշներին, ասաց ՍԻԳԼ կոնցեռնի (դրա կազմի մեջ են մի քանի խանութ, բանկ, երկու առևտրական ընկերություն, Ալ հեռուստատեսային ստուդիան, ներկայացուցչություններ Մոսկվայում և Լոս Անջելեսում, գյուղատնտեսական ֆերմա, կենտրոնական դարդարանների արտադրություն և այլն, և այլն...) նախագահ Լևոն Գևորգյանը: Որոշեցինք ATEX-ի և Կինոյի տան հետ համատեղ ստեղծել նորաձևության մի ա-

Անդրեյ Միլման. «ՆՈՒՅՆԻՍԿ ԻՎ ՍԵՆ-ԼՈՐԱՆԸ ՉՈՒՆԻ ԱՅՍՊԻՍԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐ»

ATEX-ՍԻԳԼ համագործակցության մասին

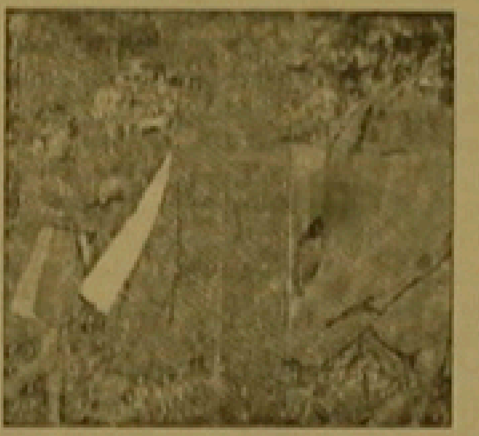

կումբ, որը դրեսի հետապնդի երկու նպատակ. առաջինը՝ մարդկանց ATEX-ի գործերը գնահատելու հնարավորություն տալ, իսկ երկրորդը՝ նպաստել մեզանում մոդայի կուլտուրայի ձևավորմանը: Բացի այդ, հագնված մեր ժողովուրդը, վերջ ի վերջո, դրեսի՞ ունենա (գոնե ժամանակ առ ժամանակ) հաճելի ժամանց»:

«Մեզ շատ հաճելի է ունենալ գործընկերներ, որոնք տեսնում են իրավիճակը մի քայլ առաջ, ներդնելով դրամ ոչ միայն կոմերցիոն, այլև փորձարարական, ստեղծագործական նմուշների մեջ», ասաց ATEX-ի ղեկավար Անդրեյ Միլմանը: Նրա վկայությամբ, ATEX-ի գործերի բաժանումը կոմերցիոն և ոչ կոմերցիոն, ստեղծագործական նմուշների հաճախ կրում է պայմանական բնույթ՝ Վիլնյուսում, անմիջապես ցուցադրումից հետո, Փարաջանովի ֆիլմերի թեմաներով դասավորված տարազները, որոնք նախատեսված չէին վաճառքի համար, վաճառվեցին կայծակնային արագությամբ:

Այսօր ATEX-ը միայն նոր մոդելների դասատուն չէ, դա նաև սեփական արտադրություն է, դա նորաձևության դպրոց է, որը երկու տարվա ընթացքում տվել է մոտ երկու տասնյակ շրջանավարտներ, դա նաև հայկական տարազին նվիրված ստեղծագործական, պատմական, գործնական հրատարակումների լույս ընծայումն է:

Կինոյի տան լեփլեցուն փոքր դահլիճում ցուցադրվող բոլոր ե՛ւ նոր, ե՛ւ հին մոդելները բավականին ջերմ էին ընդունվում հանդիսատեսի կողմից:

Առավելագույն ծափողջույնների, ինչպես միշտ, արժանացավ ամենափոքրիկ «մանեկենչիկը»՝ Անդրեյ Միլմանի և ATEX-ի գլխավոր նկարիչ Իրինա Իվանովայի 6-ամյա դուստր Աննա Միլմանը:

Հայաստանում Ռուսաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինը, որ տիկնոջ հետ ներկա էր այս միջոցառմանը, այսպես գնահատեց տեսածը. «Արդեն միանգամից, առաջին իսկ հայացքից ATEX-ի հավաքածուն կարելի է նույն պատվանդանի վրա դնել Միլանի, Լոնդոնի, Փարիզի մոդաների հետ»:

Խոսելով իր կոլեկցիայի մասին, Միլմանը կեսկատակ-կեսլուրջ հայտարարեց, որ «նույնիսկ նորաձևության արքա Իվ Սեն-Լորանը այսպիսի աշխատողներ չունի»: «Ազգ»

Միջին Ասիա

Վերականգնում են տնտեսական կապերը

Ղրղզստանը մտադիր է հարևան հանրապետությունների ղեկավարության և արդյունաբերողների հետ մի շարք հանդիպումներ անցկացնել առևտրատնտեսական կապերի վերականգնման հստակ մեխանիզմ մշակելու համար, որոնք խախտվել էին ս.թ. մայիսին ղրղզական դրամ՝ սոմ մտցնելուց հետո:

Ինչպես ԻՖ-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց Ղրղզստանի նախագահ Ասկար Ակաևը, արդեն մոտ օրերս ինքը Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովի հետ կանցկացնի խոշոր ձեռնարկությունների և գյուղատնտեսական ընկերակցությունների տնօրենների հանդիպում 2 հանրապետությունների սահմանամերձ շրջանների վարչակազմի ղեկավարների մասնակցությամբ: Հանդիպման նպատակն է տնտեսական կապերի լիածավալ վերականգնումը:

Ա. Ակաևը հայտնեց, որ Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի հետ կայացած պայմանավորվածության համաձայն նույնօրինակ խորհրդակցություն է անցկացվելու Աշգաբադում: ԻՖ

Եվրոպական համայնքների հանձնաժողովն անհատույց կտրամադրի 3 մլն էկյու սեփականաշնորհման ծրագրի իրականացմանը Ղազախստանում, ըստ որի նախատեսվում է մոտ 10 հազար ձեռնարկությունների ապապետականացումը: Այդ դրամը տրամադրվելու է ԱՊՀ երկրների տեխնիկական օգնության ծրագրի շրջանակներում:

ԻՖ

Կյանք

«Հավաս» հանձնախումբը Վանաձորում

ԱՄՆ-ի Արևելյան թեմի առաջնորդությամբ Վանաձոր են ժամանել «Հավաս» հանձնախումբը Տեր Գարեգին ավագ քահանա Գասպարյանի ղեկավարությամբ: Մինչ այդ հանձնախումբը եղել է հանրապետության բազմաթիվ քաղաքներում և գյուղերում, սահմանամերձ շրջանների կրթօջախներում, հիվանդանոցներում և [illegible]

Մենք տեղեկացանք [illegible] կան փոխանորդ [illegible] Տերտերյանից, որ [illegible] կը ասոր խումի [illegible] ղի մեջ: Հանձնախումբը [illegible] ունեցավ Վանաձորի հայ առաքելական եկեղեցու եղբայրակցական միության անդամների, կամավորական ջոկատների մարտիկների հետ: Շաբաթ օրը Վանաձորի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցում պատարագ մատուցեց ԱՄՆ-ի Արևելյան թեմի Սուրբ Սահակ-Մեսրոպ եկեղեցու հովիվ արժանապատիվ քահանա Մեծոյանը:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Վանաձոր

Անցկացվեց «Շիրակի մեղեդիներ» տոնահանդես

Տասնյակ հազարավոր գյումրեցիներ մասնակցեցին հուլիսի 10-ին այստեղ անցկացված «Շիրակի մեղեդիներ» համաքաղաքային մարզամշակութային տոնահանդեսին, որը կազմակերպել էին ՀՀ հայ երիտասարդության ազգային կենտրոնն ու Գյումրիի քաղխորհրդի գործկոմը: Այդ օրը նրանց այցելու հանդես եկան քաղաքի անվանի արտիստներ, արհեստավորներ, մարզիկներ, մեծերի ու մանկական երաժշտական կոլեկտիվներ, Հայաստանի արվեստի նշանավոր վարպետներ, անցկացվեց [illegible] մաքնույթ հեծանվորդների միջոց[illegible]

Տոնահանդեսը սկսվե[illegible] քաղաքի 5 հրապարակ[illegible] մանակ: Մի տեղ ընդում [illegible] երգն ու պարը, կամ մարդիկ լարված դիտում էին լարախաղացի, դասանի մարզիկների ելույթները, մի ուրիշ տեղ նկարչական գործերի ու գեղարվեստի առարկաների ցուցահանդես-վաճառք էր, մի հրապարակում անցկացվում էր ռոքգիայի տոն, մեկ ուրիշում՝ ազգագրական տոն և գյումրվա հարսանիք: «Շնորհակալություն, աշխարհ» խորագիրն էր կրում հեռուստառադիոյին ծնունդ Ավստրիական քաղաքամասում ներկայացվող ծրագիրը:

Օրվա միջոցառումների յուրատեսակ ամփոփումն էր երեկոյան քաղաքային մարզադաշտում անցկացված «Իմ սեր, իմ պարծանք, իմ Գյումրի» համահավաք հանդեսը, որը եւս մեծ բավականություն պատճառեց գյումրեցիներին:

ԳԵՂԱՄ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գյումրի

Դպրոց Ռիչարդ Հովհաննիսյանի անունով

Հուլիսի 14-ին, չորեքշաբթի օրը, Մասիսի շրջանի Վարդենիկ գյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցում տեղի կունենա դպրոցը ամերիկահայ պատմաբան Ռիչարդ Հովհաննիսյանի անունով կոչելու արարողությունը: Միջոցառմանը ներկա կլինի նաև գիտնականի որդին, Հայաստանի նախկին արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանը:

Արարողությունը տեղի կունենա Վարդենիկի թիվ 1 միջն. դպրոցում, ժամը 11.00-ին:

Այս մասին մեզ հայտնեցին Մասիսի շրջանի Վարդենիկի թիվ 1 դպրոցից: «Ազգ»

Բիզնես

Իրանցի շինարարները Ադրբեջանում կկառուցեն ցեմենտի գործարաններ

Ադրբեջանի էկոնոմիկայի նախարարությունը հայտնեց, որ Իրանի «Սաբրագ» շինարարական ընկերությունը մտադիր է Ադրբեջանում սկսել ցեմենտի գործարանների շինարարություն, ընդ որում բոլոր աշխատանքները կատարվելու են իրանական ընկերության մասնագետների: Որոշ տվյալների համաձայն, այդ նպատակով Իրանի ազգային բանկը նախատեսում է հատկացնել 50 միլիոն ամերիկյան դոլլար: ՆՏ

Մենք արդեն վարժվել ենք Հայաստանում նոր կուսակցությունների ու շարժումների շարունակ առաջացմանը: Գոյություն ունի նույնիսկ այսպիսի կատակ՝ «որքան հայ, այնքան քաղաքական կուսակցություն»: Իհարկե չափազանցություն է, բայց ինչպես ամեն մի կատակի մեջ, նրանում կա նաև ճշմարտության մաս: Հայաստանում վերջերս ստեղծված շարժումը՝ ռուսական «Ռոսիա» ընկերությունը Հայաստանում (նախագահ՝ Գալինա Վասիլևնա Չեռնոուսովա) բոլորովին չի հետապնդում քաղաքական նպատակներ, այն միավորում է տարբեր ազգությունների անձանց: Առայժմ դեռ հասարակական այս նոր կազմակերպությունն այնքան էլ բազմանդամ չէ, նրա աշխատանքներին մասնակցում է մոտ 200 մարդ: Այն հավաքվում է ռադիոֆիզիկայի փորձարարական վարչության շենքում: Բայց ծրագրերը ծավալուն են. առաջին հերթին համայնքն իր գլխավոր խնդիրը համարում է ժողովուրդների միջև բարեկամական կապերի ամրապնդումը: Բացի դրանից, ձգտում է նպաստել շատ հարցերի լուծմանը, այդ թվում՝ տեղական պայմաններին ռուսալեզու փախստականների հարմարվելուն: Գաղտնիք չէ, որ շատ մարդիկ, այդ թվում նաև փախստականները Ադրբեջանից, ժամանած և աշխատանքի տեղավորվելու հարցերում կրում են մեծ դժվարություններ հատկապես հայոց լեզվին չտիրապետելու պատճառով: Այս կապակցությամբ ՀՀ Գերագույն խորհրդի վերջերս ընդունած «Լեզվի մասին» օրենքը կարող է միայն սրել դրությունը, քանի որ նախատեսում է հասարակական-քաղաքական և տնտեսական կյանքի բոլոր բնագավառներում անցում գրական լեզվին ամբողջությամբ, կարճ ժամկետում՝ մինչև 1994 թվականի հունվարի 1-ը: Բացի դրանից, հանրապետությունում [illegible]վում են կիրառելի ռուսա-

Ստեղծվեց նոր կազմակերպություն, Հայաստանի «Ռոսիա» ընկերությունը

կան դպրոցների թիվը ռուսերեն դասավանդվող առարկաների հետ, կփակվեն նաև բարձրագույն հաստատությունների շատ ֆակուլտետներ, որտեղ ուսուցումը կատարվում է ռուսերենով: Այս ամենը սոցիալական դժվարությունների հետ միասին, վերջին հաշվով նպաստում է առանց այդ էլ մեծ չափերի հասնող արտագաղթին: Հայաստանից ռուսալեզու շատ բնակիչներ, այդ թվում նաև փախստական հայերը հարկադրված կլինեն լքել հանրապետությունը հատկապես ինչպես իրենց, այնպես էլ երեխաների համար հեռանկարների բացակայության պատճառով: Իսկ մեկնողների մեջ քիչ չեն բարձրորակ մասնագետները, գիտության թեկնածուները ու դոկտորները, որոնք քիչ բան չեն արել Հայաստանի համար:

Եվ ահա այժմ նրանք լքում են այն երկիրը, որ այդքան էր մի ամբողջ կյանք, և որը դարձել է նրանց հայրենիքը: Եվ հաճախ նրանք հեռանում են վիրավորանքը հոգու մեջ, մեկնում են անհայտություն, այն երկրամասը, որտեղ հետ նրանց ոչինչ չի կապում, ընդ որում Հայաստանում թողնելով հիանալի ընկերներ, աշխատանք, տուն, տարիների ընթացքում ձեռք բերած գույքը:

Ի դեպ, արտագաղթի թեման բավական լայն է և պահանջում է առանձին խոսակցություն: [illegible] այժմ պետք է դրան անդրադառնալ: Սակայն այժմ խոսքը այն մասին է, թե Հայաստանի ռուսական համայնքն ինչ ձևով է պատկերացնում իրավիճակից ելքը, ինչ են իր աշխատանքները և որքանով է այն ընդունակ նպաստել հանրապետությունից ռուսալեզու բնակչության արտագաղթի կանխմանը:

Ամենից առաջ համայնքը մտադիր է կապ հաստատել ռուսական դեսպանության հետ: Նման համագործակցության օրինակներից է Հայաստանի Հանրապետությունում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանության խորհրդական Վ. Ի. Դևեկի մասնակցությունը ռուսական դպրոցների շրջանավարտների ուսման շարունակման հարցին նվիրված խորհրդակցությանը: Նա հայտնեց, որ հստակ մշակված ծրագրի համաձայն, ռուսական դեսպանությունը կօգնի շրջանավարտներին ռուսական բուհերում սովորելու համար տալ ընտրագրեր: Նման ընտրագրերը մեր շրջանավարտներին հնարավորություն են տալիս ռուսական դիմորդների հետ հավասար պայմաններով մասնակցելու ընդունելության քննություններին: Առաջիկայում ՀՌԸ ծրագրում է կազմել չքավոր ընտանիքների երեխաների համար փոքր հանրապետության հանգստյան տներում: Եվ ամենագլխավորը, այս ընկերությունը մտադիր է համախմբել Հայաստանում բնակվող մարդկանց, որպեսզի նրանք իրենց միայնակ չզգան, որպեսզի կարողանան շփվել միմյանց հետ: ՀՌԸ-ն հույս ունի հնարավորության սահմաններում օգնել նաև չքավոր փախստականներին: Օգնության խնդրանքով դիմել է միայնակ թոշակառու Մարիա Ալեքսեևնա Ռազումովան: Նա ոչ ոք չունի Հայաստանում, այն համարում է իր հայրենիքը, և ահա խոր ծերության օրոք մնացել է միայնակ, առանց գոյության միջոցների: Ու թեև ընկերությունը բարեգործական կազմակերպություն չէ, դեռ իր միջոցներն էլ չունի, մտադիր է ունեցածի սահմաններում օգնել խեղճ կարիքավորներին: Այնպես որ շատ աշխատանք կա առջևում: Եվ հնարավոր է, որ հենց այդ աշխատանքի շնորհիվ էլ հաջողվի ամրապնդել ռուս-հայկական կապերը:

ԵԼԵՆԱ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Լրագրող

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

1987-ին մեր ընկերությունը նպատակ դրեց ստեղծել հաշվապահության աշխատանքների ավտոմատացման մի փաթեթ, որը բավարարեր երկու հիմնական պահանջ.

● Պետք է հեշտությամբ օգտագործվեր կոմպյուտերների հետ աշխատանքի փորձ չունեցող հաշվապահների կողմից:

● Պետք է կատարեր բոլոր հիմնական հաշվապահական գործողությունները:

Փաթեթի առաջին տարբերակը աշխատում է բազմաթիվ հիմնարկներում և բարձր է գնահատվել հաշվապահների ու տնօրենների կողմից: Հաշվի առնելով նրանց առաջարկները, մշակել ենք երկրորդ կատարելագործված տարբերակը:

Հրավիրում ենք բոլոր տնօրեններին և հաշվապահներին ծանոթանալ փաթեթի հնարավորություններին:

Հեռ. 252463, 254758, 584545

digitised by A.R.A.R.@

ՈՒՂԻ

1885 թ. Վանում հիմնադրված, 1908 թ. օրինական եւ քաղաքական ... անցած, 1918 թ. ... Հայաստանի իշխա... կազմած, 1921 ... դություններից ... ականապես ... ավար ազատա... կուսակցությունը, որը շարժեր ի վեր մեր ազգային հայրենիքի ամբողջական վերականգնման, ժողովրդի կամքի եւ շահերի գերակայության, անհատի եւ հավասարակության բնական իրավունքների կիրառման, բարոյական, տնտեսական եւ սոցիալական քաղաքականների սկզբունքների վրա հիմնված ազատ ինքնիշխան եւ անկախ պետականության ստեղծման նախաձեռնողն է եղել, 1990 թ. վերահաստատվեց մայրենի հողում:

Մի հանգամանք, որը առաջին հերթին պայմանավորված էր ռամկավար-ազատական գաղափարների եւ հողերանության մնայունությամբ եւ հաջորդայնությամբ: Դրա ամենացայտուն վկայությունը եղան ՀՌԱԿ-ի շարքերի արագ համալրումն ու նպատակամետ գործողությունները իր առաջին հանրապետական ... պատգամավորական ժողո... թ. նոյեմբեր, 1992 թ. ... հաստատվեցին կուսակ... կանոնադրությունը եւ ծա... ... ծրագրի ... հիմնադրույթները, իսկ երկրորդում ծրագիրը: Հիմնարար մի փաստաթուղթ, որը մշակվել է Հայաստանի Հանրապետության առկա վիճակի, քաղաքական, տնտեսական ու սոցիալական գործընթացների միտումների սրափ, իրատես վերլուծության ու գնահատման եւ Ռամկավար ազատական կուսակցության ծրագրային հիմնադրույթների ու գաղափարաքաղաքական սկզբունքների հիման վրա:

Այսպիսով, ՀՌԱԿ-ը պաշտոնապես եւ վերջնականապես ստանձնեց այդ գաղափարների, սկզբունքների եւ գործունեության հաջորդայնությունն ու արմատականացումը մայր հայրենիքում:

Կուսակցության համար նշանակալի այս իրադարձությունը տեղի ունեցավ հուլիսի 9-ին՝ նրա 2-րդ պատգամավորական ժողովի 2-րդ փուլի ընթացքում:

Հետ չմնվեց ՀՌԱԿ հիմնական փաստաթղթը: Նրա ստեղծման աշխատանքները սկսվել էին դեռեւս առաջին պատգամավորական ժողովի նախօրեին, քանի որ հավակնում էին հայրենիքում վերահաստատված եւ անկախ պետականության պայմաններում իր գործունեությունը ծավալող, բովանդակ ազգի շահերի գերակայությունը

ՌԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Հին, բայց եւ նոր կուսակցության քայլերը

ճանաչող եւ ընդունող հասարակական-քաղաքական կազմակերպության, իր ռամկավարական նպատակների իրականացման համար նոր մարտավարություն էր հարկավոր: Այն անհրաժեշտաբար ձեւավորվելով որպես հիմք ընդունվեց ՀՌԱԿ 2-րդ պատգամավորական ժողովում: Օր առաջ ծրագիր ունենալու զայրակցությունը մեծ էր, սակայն ի վերջո հաղթանակեց դանդաղ, բայց հստակ քայլերով առաջ գնալու տրամադրությունը: Ահա թե ինչու որոշվեց փաստաթուղթը դնել ներկուսակցական եւ հրապարակային քննարկման եւ միայն դրա արդյունքների հիման վրա հրավիրել համագումարի 2-րդ փուլ եւ վերջնականապես հաստատել այն: Միջանկյալ երեկ ամիսների ընթացքում խմբագրական հանձնաժողովը բազմաթիվ առաջարկություններ ստացավ ոչ միայն կուսակցության անդամներից, այլեւ հասարակության տարբեր խավերի ներկայացուցիչներից եւ քաղաքական գործիչներից: Դրանցից մեծ մասը հաշվի առնվեց, իսկ սկզբունքային մի քանի տեսակետների ճակատագիրը համագումարում վճռվեց: Մասնավորապես նպատակահարմար գտնվեց սոցիալական խնդիրներին վերաբերող դրույթներին ծրագրում առանձին բաժին հատկացնել:

Այսպիսով, կատարվեց կարեւոր քայլ եւ ՀՌԱԿ-ը այսուհետեւ լայն զանգվածներին կներկայանա ոչ միայն իր քաղաքական դավանանքով, այլեւ ծրագրով:

Սակայն համագումարի 2-րդ փուլում քանավեճերի գերակշիռ մասը բաժին ընկավ կանոնադրության մեջ առաջարկվող փոփոխություններին: Կուսակցությունը իր կայացման դժվարին ժամանակները արդեն հաղթած, օր-օրի ավելի հզորանալով, հանրապետության քաղաքական երկնակամարում ավելի հաստատուն տեղ է գրավում: Իսկ իշխանության համար պայքարում նրա հնարավորությունները գնալով գերադասելի են դառնում: Ահա թե ինչու պատգամավորների հիմնական մտահոգությունը ՌԱԿ-ը ավելի շարժուն, կուռ եւ մարտունակ դարձնելուն միտված կանոնադրական փոփոխություններն էին:

Այս հայեցակետից ելնելով մի խումբ պատգամավորներ առաջարկում էին համագումարի կողմից ընտրվող եւ նրան հաշվետու մարմինների ցուցակում մտցնել եւս երկուսը՝ կանոնադրական ատյան եւ վերստուգիչ հանձնաժողով: Առաջինի վրա դրվելու էր կուսակցության կառույցների ընդունած որոշումների կանոնադրական դրույթներին համապատասխանության ստուգումը եւ կուսակցականների գանգատների, որպես բարձրագույն սահմանադրական ատյան, քննարկ տալը: Երկրորդի խնդիրը կուսակցության բյուջեի նպատակային օգտագործումը եւ ֆինանսական գործունեության հետեւելը պետք է լիներ:

Ներկայացվեց նաեւ ավելի արմատական փոփոխության տարբերակ: Նրանում որպես գործադիր մարմին առաջարկվում էր ընտրել խորհուրդ, որը պետք է ներառեր հանրապետական վարչությունը, ՀՌԱԿ խմբակցությունը եւ քաղաքական ու տնտեսական վերլուծությունների հանձնաժողովները: Այս թեզի հեղինակների կարծիքով, ռամկավարության շահերի անբ, նրանում ՀՀ Գերագույն խորհրդի եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների պատգամավորների ու դրանց ղեկավարների առկայությունը, ինչպես նաեւ սահմանադրական ճանապարհով իշխանության հասնելուն միտված նպատակային գործունեությունները խիստ դժվարացրել են Հանրապետական վարչության կողմից կուսակցության բազմաբնույթ աշխատանքները ղեկավարելու ու համակարգելու հնարավորությունները: Եւ այդ պատճառով է, որ ՌԱԿ-ը պետք է գնա ղեկավար մարմնի անդամների թվի ավելացմանը եւ որոշակի բնագավառների աշխատանքների հստակեցմանն ու արդյունավետացմանը:

Բոլոր վեճերի տեղիք տվեց կանոնադրության մեջ կուսակցական ստաժի հետ կապված ցենզ մտցնելու առաջարկությունը: Նրա կողմնակիցները գտնում էին, որ ռամկավարության շարքեր մտած յուրաքանչյուր ոք նախ պետք է իր գործունեությամբ ապացուցի իր կարողությունները եւ միայն դրանից հետո ղեկավար մարմիններում ընտրվելու իրավունք ստանա: Բացի այդ, թեև նրանց, ոչ մեծ, ընդդիմախոսի մեկ տարվա անդամական ստաժ ունենալու պահանջը կուսակցությանը զերծ կպահի քաղաքախնդիրների հավակնոտ նկրտումներից:

Քիչ չէին նաեւ նրանք, ովքեր հակառակ թեզն էին պաշտպանում, ցենզի գաղափարը միանգամայն ավելորդ համարելով: Նրանք համոզված էին, թե չպետք է ավելորդ արգելքներ դնել կուսակցության մեջ մտած այն անձանց նկատմամբ, ովքեր, անկախ ՌԱԿ-ում գտնվելու ժամկետից, սկյալ պահին ղեկավար մարմիններում առաջադրվելիս եւ ընտրվելիս իրենց կուսակից ընկերների վստահությանն են արժանանում:

Տարբեր էին կանոնադրական վերոհիշյալ փոփոխությունների նկատմամբ պատգամավորների վերաբերմունքները: Եթե «Կանոնադրական ատյան» եւ «Վերստուգիչ հանձնաժողով» ստեղծելու հարցում, որոշ վերապահումներով հանդերձ, դրական կարծիք էր տիրում, առաջ մյուսների խնդրում գաղափարների լրացուցիչ իմաստավորման անհրաժեշտության կարիք էր զգացվում պատգամավորներ. նախապես տեղյակ չլինելով դրանց մասին, դժվարությամբ էին կողմնորոշվում: Սակայն հասկանալի այն էր, որ բոլորին միավորում էր կուսակցության կառույցներն ավելի աշխատունակ եւ հանրապետության իրադարձություններին ավելի արագ ու համարժեք արձագանքելու ընդունակ տեսնելու ցանկությունը: Եւ քանի որ գործը ինքնակոչության չհասավ՝ կանոնադրության փոփոխությունները պահանջում էին պատգամավորների երկու երրորդի կողմ քվեարկություն, իսկ դահլիճում օրվա երկրորդ կեսին համապատասխան քանակություն մարդ չկար՝ հեռավոր շրջաններից ընտրվածները չէին կարողացել ժամանել եւ բացի այդ, որոշ պատգամավորներ պարզապես անպատասխանատու գտնվեցին եւ ժամանակից շուտ հեռացան, համագումարը Հանրապետական վարչությանը հանձնարարեց շարունակել կանոնադրության բարելավմանն ուղղված աշխատանքները, դրանց շուրջ համակուսակցական քննարկումներ կազմակերպել եւ հետագայում, հավանաբար ՀՀ Սահմանադրության եւ ընտրությունների կարգի մասին օրենքի ընդունումից հետո վերջնական տեսքի բերել այն եւ զուգել արտահերթ պատգամավորական ժողով գումարելով ընդունել եւ հաստատել կուսակցության նոր կանոնադրությունը:

Ռամկավար ազատական կուսակցության ավարտված 2-րդ պատգամավորական ժողովը հստակորեն ցույց տվեց, որ Հայաստանում հայտնվելով որպես օրվա հրամայական ու բնական գործընթացների արդյունք եւ բազմաթիվ, տնտեսական եւ հատկապես անցումային շրջանի դժվարություններ ունենալով հանդերձ ՌԱԿ-ը վստահ քայլերով է ընթանում դեպի իր վերջնական կայունացում, ղեկավարության կայացման հետ համընթաց: Կարեւոր մի հանգամանք, ինչը Հայաստանի հիմնական քաղաքական ուժերից մեկը դառնալու նրա հնարավորություններն ավելի քան իրական է դարձնում:

ՅՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Նոր Գիրք

«Հայերը Օսմանյան կայսրությունում ցեղասպանության նախօրյակին»

Վերջերս գտնվելով Փարիզում, «Բարեգործականի» Նուբարյան մատենադարանում անակնկալի եկա՝ գրադարանի վարիչ ... (Հարություն) Գեւորգյա... փարիզյան արվեստի ... իրատարակու... ... հենց նոր լույս ընծայած «Հայերը Օսմանյան կայսրությունում ցեղասպանության նախօրյակին» ստվար հատորը՝ 600 էջ: Նրա հեղինակները՝ Հարություն Գեւորգյանը՝ բազմաթիվ գրքերի հեղինակը եւ պատմաբան Պոլ (Մուշեղ) Փափազյանը գրքի վրա աշխատել են երկար տարիներ, բազմաթիվ նյութեր հավաքելով արխիվներում, գրադարաններում, մասնավոր անհատներից:

Գրքի հեղինակները արդարացիորեն նշում են, որ 1915 թվականի ցեղասպանությունից ավելի քան 70 տարի անց, որը Թուրքիայից բնաջնջեց Տաճկահայաստանը, շատերը դեռ այդ․ են պատկերացնում, թե այդ իրադրությունների նախօրյակին ինչպիսին էր հայ տարի իրական ... եւ ինչպես էր բաշխված Օսմանյան կայսրությունում: Վերջին տարիներին հրապարակվել են բազմաթիվ աշխատանքներ՝ հատկապես ԱՄՆ-ում, որոնք վերաբերում են հայկական ցեղասպանությանը եւ որոնք, սակայն, ունեին մի ընդհանուր թերություն՝ իրադարձություններին նախորդող ժամանակաշրջանը նրանց գամ ստացել էր մակերեսային լուսաբանում: Հատկապես, չկար եւ ոչ մի հրապարակում, որը լուսաբաներ ցեղասպանության նախօրյակին հայկական աշխարհի ժողովրդագրական իրավական հաւ վեկցիոր: Չկար ոչ մի հետազոտություն, որը վերլուծեր այն դեսպանոկ-միջ մեխանիզմները, որոնք 1878 թվականից ի վեր գործի էին դրվել Աբդուլ Համիդի կողմից, որի վերջնական արդյունքը եղավ 1915 թվականի ցեղասպանությունը՝ մարդկության դեմ այդ մեծագույն հանցագործությունը:

Փարիզյան հետազոտողների աշխատությունը, որը հրատարակվել է ֆրանսերենով, զգալի չափով լրացնում է այդ բացթողումը: Այստեղ անհրաժեշտ է նշել, որ 1915 թվականի իրադրությունների լուսաբանմամբ պատմաբանները ավելի շատ հետաքրքրվում էին հայկական հարցի դիվանագիտական ասպեկտով կամ քաղաքական շարժումների պատմությամբ: Հարություն Գեւորգյանի եւ Մուշեղ Փափազյանի հետազոտությունը նպատակ ունի վերլուծել նաեւ այն տարբեր մեթոդները, որոնց օգնությամբ թուրքերը ձգտում էին անհրաժեշտաբար կրճատել Թուրքիայում հայկական բնակչության ժողովրդագրական քաշը, հատկապես շեշտը դնելով 1894-1896 թվականների կոտորածների եւ մինչեւ 1915 թվականի ցեղասպանության վրա, որոնց ընթացքում կողոպուտները, բռնագաղթեցումները, տնտեսական ճնշումը, բռնի խլամացումը եւ կայսրության հայ ազգաբնակչության մեծապես վտանգի ենթարկումը նպաստում էին նրա նվազեցմանը:

«Հայերը Օսմանյան կայսրությունում...» աշխատությունում բերվում է ժողովրդագրական մի շատ հետաքրքիր բովանդակություն, որը կարեւոր նշանակություն ունի 1915 թվականի ցեղասպանությանը օբյեկտիվ եւ հստակ գնահատական տալու, ինչպես նաեւ նրա համար, որպեսզի արդարացնի հայկական շերտերի ղեկավարների հայտնի պահանջները Օսմանյան կայսրության հայկական գավառներում հետագոտվող ժամանակաշրջանում սոցիալական բարեփոխումների անհրաժեշտության մասին:

Գրքի հեղինակները մեջբերում են մի շարք արխիվային նյութեր, որոնք վերաբերում են հայ բնակչության մարդահամարի տվյալներին, որը կազմակերպել էր Պոլսո պատրիարքարանը 1913 թվականի փետրվարից մինչեւ 1914 թվականի օգոստոս ընկած ժամանակաշրջանում: Մարդահամարի որոշ տվյալներ հրապարակվում են առաջին անգամ: Այդ ոչ պաշտոնական մարդահամարի նյութերը թույլ են տալիս երեւան բերել յուրաքանչյուր վիլայեթի, սանջակի, քաղաքի եւ գյուղի իրողությունը կոտորածի նախօրյակին, էլ չասելով այն մասին, որ նրանք ցույց են տալիս այն ժամանակ գործող հայկական եկեղեցիների, տաճարների, դպրոցների իրական քանակը, որը, ինչ խոսք, շատ հետաքրքրական է:

Այդ անկասկած շատ հետաքրքրական աշխատության երկրորդ ավելի փաստական մասը ներկայացնում է թեև այդ ժողովրդագրությունը, որը լրացված է թուրքական վարչական միավորների տվյալներով: Հեղինակները փորձել են առանձնացնել խոշոր միգրացիոն հոսանքները՝ կամավոր եւ ստիպողական, չանտեսելով էթնիկական, մշակութային եւ կրոնական մնացորդները, որոնք գալիս են դարերի խորքից եւ որոնց արտահայտությունները կարելի էր նկատել դեռ 1915 թվականի նախօրյակին: Այսպես, օրինակ, հայ «քաղկեդոնականն» Ակն մարզից դեռ միջին դարերում «հելլենացված ուղղափառներին» ավելի շատ կարելի էր հանդիպել Կոստանդնուպոլսի որոշ թաղերում: Նույնը վերաբերում է նաեւ համշենցիներին, որոնք մասամբ ընդունել էին իսլամը եւ որոնք չնայած ճնշմանը պահպանել էին լեռնային իրենց ինքնակայությունը եւ մայրենի հայերեն լեզուն: Դա նշանակում է, եզրակացնում են գրքի հեղինակները, որ երկար ժամանակ ընթացող հայկական աշխարհի անկումը կարելի է ամփոփել հետեւյալ կերպ. ծնոփ թերելով տնտեսական եւ մշակութային որոշ մակարդակ, նստակյաց աշխարհը ստիպված էր հարմարվել թուրք-քրդական քոչվոր աշխարհին, սակայն անհրաժեշտաբար դուրս մղվեց վերջինի կողմից, իսկ այնուհետեւ վերջնականապես հեռացվեց: Այնուամենայնիվ, Թիստոնյա ներկայությունը այս վայրերի քոչվորների առաջացի համար եղավ որոշիչ, եւ որ տվյալ դեպքում այստեղ քաղաքական ազդեցություն քուրդ ղեկավարների զինակցության մեջ ունեն ավելի մեծ կշիռ, քան հայերի հեռացման տնտեսական հետեւանքները: Սակայն, քոչվորության կողմից կլանված լինելով, նրանց «ժառանգորդները», հիմնականում քրդերը, բավականին դժվարություններ ունեցան, որպեսզի վերադրեն Հայկական լեռնաշխարհում:

Հեղինակները նշում են, որ Թուրքիա այցելող ճանապարհորդներն այսօր էլ ավելի են զարմանում, որ ամենուրեք հանդիպում են Հայաստանի ժողովրդի մի քանի հազարամյա ներկայության նյութական մշակույթի հետքերը, որոնց

ՀՀ ՊԵՏՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽՈՇՈՐ ՊԼԱՆՈՎ

Նոյյան տապան գործակալության թղթակցի հարցերին պատասխանում է ՀՀ պետփորձաքննության պետ ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՍԵՐԳԵԵՎԻՉ ՆՈՎԻԿՈՎԸ:

— Ձեր կազմակերպությունն ունի բավական երկար և բարդ անվանում. «Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետության և քաղաքաշինության պետվարչության առընթեր նախագծերի պետական արտագերատեսչական փորձաքննություն»: Կուզենայինք ավելի մանրամասն իմանալ դրա մասին:

— Սա հանրապետությունում միակ փորձագիտական մարմինն է, որը կառույցների կանխանախագծային և նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փորձաքննություն է իրականացնում Հայաստանի ամբողջ տարածքում, անկախ շինարարության նախահաշվային արժեքից և գերատեսչական պատկանելությունից: Իսկ ինչու՞ է կոչվում պետական: Այն պատճառով, որ պետփորձաքննությունը կոչված է պաշտպանելու մեր պետության շահերը կապիտալ շինարարության բնագավառում: Ինչու՞ է արտագերատեսչական: Այն պատճառով, որ տվյալ դեպքում բացառվում է պետփորձաքննության վրա գերատեսչական որևէ ճնշում, և պետփորձաքննությունը եզրակացություն է տալիս ղեկավարվելով հանրապետության օրենքներով և կապիտալ շինարարության վերաբերյալ կառավարության որոշումներով, պետփորձաքննության կանոնադրությամբ հաստատված շինարարական նորմերով ու կանոններով:

— Այնպես է ստացվում, որ Դուք կարող եք եզրակացություն տալ ամեն մի նախագծի, բաժանման, տեխնոլոգիայի գծով, առավել ձեռնարկությունների շենքերի ու շինությունների տեխնիկատնտեսական գնահատման գծով:

— Փաստորեն այո: Այնպես որ պետփորձաքննությունում հավաքված են բազմաթիվ մասնագետներ, բացառությամբ հատուկ տեխնոլոգիական բաժինների տեխնոլոգիաների (քիմիա, մանրէաբանություն, ծանր մեքենաշինության ճյուղեր և այլն): Բայց տվյալ դեպքում պետփորձաքննությունը մասնագետներին ներգրավում է պայմանագրային պայմաններով, նախկին Միության մյուս երկրների մասնագետներին: Պետփորձաքննության պետը ԱՊՀ երկրների պետփորձաքննության խորհրդի անդամ է:

— Ի՞նչ վիճակում են մասնավոր հատվածը կամ ձեռնարկությունների միջոցների խնայողության հաշվին կառուցվող օբյեկտները:

— Այսօր՝ սոցիալիստական սեփականությունից կապիտալիստականին անցնելու ժամանակաշրջանում, պետության վերահսկիչ դերը չպետք է սահմանափակվի միայն հարկահավաքմամբ: Մասնավոր հատվածը նախ և առաջ հոգ է տանում սեփական օգուտի մասին: Որևէ տարածքում, բնակելի կառույցում, գրասենյակում առանց պատշաճ հսկողության կարող է անել գուցե ոչ մեծ, բայց բավական «բռնավոր» ձեռնարկություն, խանութ, գրասենյակ և այլն, ի խախտումն քաղաքաշինական, շինարարական նորմերի ու կանոնների, սանիտարական նորմերի, կարող է վնաս պատճառվել քաղաքացիների և պետական կազմակերպությունների շահերին: Չէ որ գաղտնիք չէ, որ ամբողջ քաղաքում հայտնվել են վերնաշենքեր, կցակառույցներ, նկուղային հարկերի խանութներ ու գրասենյակներ: Աչքի առաջ փոխվում է մեր քաղաքների դեմքը: Իհարկե, սա անխուսափելի երևույթ է, բայց այն պետք է ներդաշնակորեն միահյուսվի քաղաքի ընդհանուր նկարագրին: Ահա թե ինչու Հայաստանի կառավարությունը 1992 թ. սեպտեմբերի 17-ի թիվ 480 որոշմամբ վճռեց սահմանել նման նախաձեռնությունների օրինականությունը և նրա համաձայնությամբ ճարտարապետության և քաղաքաշինության պետական վարչությունը հրամանով հաստատեց Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում շահագործվող շենքերում նկուղների, վերնաշենքերի և կցակառույցների նախագծման ու շինարարության կարգը: Այդ կարգի համաձայն, նման շինարարություն կատարվում է միայն ուղղակի նախագծային կազմակերպությունների կողմից սահմանված կարգով կատարված նախագծի առկայության և դրանց առթիվ պետական արտագերատեսչական փորձաքննության դրական եզրակացության առկայության դեպքում:

— Նման վերահսկողությունը չի՞ մարի արդյոք կառուցելու ցանկությունը:

— Կարծում եմ, ոչ: Չէ՞ որ խոսքը ոչ թե նախաձեռնությունն արգելելու մասին է, այլ այն մասին, որ ամեն ինչ իրականացվի մեր հանրապետության նման գերակշիռ սեյսմիկ գոտում շինարարությանը ներկայացվող պահանջներին համապատասխան: Հազվադեպ չեն այն դեպքերը, երբ շինարարությունն առանց նախագծի (էսքիզներով, գծանկարներով և այլն) կատարում են անբանիմաց մարդիկ պատվիրատուի ցուցմամբ: Իսկ երբ հանկարծ նրա խելքին փչի փորել շենքի հիմքը, խորացնել նկուղը, կամայական տեղում դռներ, պատուհաններ բացել, հաղորդակցությունները փակել, կառուցվածքնե՞րը փոխել... Իսկ դա հղի է վթարներով, նույնիսկ առանց երկրաշարժի: Այնպես որ, նման վերահսկողությամբ նախևառաջ պետք է շահագրգռված լինեն հենց պատվիրատուները և տան բնակիչները: Կարծում եմ, յուրաքանչյուր ձեռնարկատեր, քաղաքի բնակիչ կուզենա իմանալ, թե իր ձեռնարկության, բնակելի տան, առևտրային շինության նախագծերը որքան են համապատասխանում սեյսմակայուն շինարարության պահանջներին, որքանով են տեխնոլոգիապես կատարյալ և շահագործման համար պիտանի:

— Ենթադրենք, որ դուք բացասական եզրակացություն եք տալիս: Այդ դեպքում շինարարություն կկատարվի՞, թե ոչ:

— Իհարկե, չի կատարվի, երբ խախտվեն սահմանված կանոնները: Հանրապետության կառավարության որոշման համաձայն, կառույցը ֆինանսավորող բանկերից ոչ մեկն իրավունք չունի շինարարության ֆինանսավորում սկսել կամ վարկեր տալ առանց պետփորձաքննության դրական եզրակացության, իսկ տեղական խորհուրդներն իրենց հերթին իրավունք չունեն առանց վերջինիս առկայության մասնավոր նախաձեռնությամբ շինարարության սկսելու թույլտվություն տալ:

— Ասացեք, խնդրեմ, ի՞նչ ծավալի աշխատանքներ է կատարում փորձաքննությունը և որո՞նք են դրա արդյունքները:

— Ներկայումս պետփորձաքննությունն աշխատում է իր հնարավորություններից զգալիորեն պակաս չափով: Երբ 1989-1991 թթ. տարեկան քննության էր ամփոփում միջին հաշվով մինչև 840 նախագիծ, ապա 1992 թ-ից, պետական կապիտալ ներդրումների ծավալների կտրուկ կրճատման պատճառով, տարեկան միջին քննվածությունն իջավ 280-300 նախագծի, որը հանգեցրեց մասնագետների թերբեռնվածության և հաստիքների գրեթե կիսով չափ կրճատման, այնինչ գնացածների մեջ կային բավական բարձր որակավորման մասնագետներ: Ինչ վերաբերում է աշխատանքի արդյունքներին, հարկ է նշել, որ միանգամից հավանություն է ստացել և հաստատման հանձնարարվել ներկայացված նախագծերի միայն 18,3 տոկոսը, 47,5 տոկոսը հաստատման է հանձնարարվել փորձաքննության դիտողություններով և 34,2 տոկոսը մերժվել կամ կատարողներին է վերադարձվել լրամշակման: Աշխատանքի արդյունքների համաձայն, 1989-92 թթ. կառույցների նախահաշվային արժեքի տարեկան բացարձակ նվազումը կազմեց 119,0 միլիոն ռուբլի (1984 գներով), իսկ 1992 և 1993 թթ.՝ 25,27 միլիոն ռուբլի նույն գներով: Ինչպես տեսնում եք, թվերը պատկառելի են:

— Ասացեք, իսկ այսօր, երբ արդեն գործում են շուկայական հարաբերություններ, և արժեքը սահմանվում է պայմանագրային գնով, իմաստ ունի՞ արդյոք անցկացնել նախահաշվային բաժնի փորձաքննություն:

— Կարծում եմ, որ նախահաշիվների փորձաքննությունը ներկայումս էլ ավելի մեծ նշանակություն է ստացել: Բանն այն է, որ շինարարության արժեքը նախապես, ըստ կառավարության որոշման, սահմանվում է 1984 թ. գներով, իսկ այնուհետև, ըստ կանոնի, կատարվում է ինդեքսավորում, այսինքն, անցում ներկա գներին, որոնք աճում են սնկերի պես: Այնպես որ, երբ 1984 գներով արժեքը սահմանելիս ինչ-որ սխալ է արվել, օբյեկտի պատվիրատուն կամ էլ շինարարը ներկայումս կկորցնեն 1:300, 1:450 հարաբերակցությամբ: Այսինքն, 1984 թ. գներով մեկ միլիոն ռուբլու հաշվով կորուստներն այժմ կկազմեն 300-450 միլիոն ռուբլի (շուկայական գներով), իսկ դա քիչ բան չէ, շինարարությանը հատկացվող աղքատիկ կապիտալ ներդրումների պայմաններում:

— Իսկ ի՞նչ միջոցներով է գոյատևում ձեր կազմակերպությունը:

— Մեր կազմակերպությունը գործում է լիակատար տնտհաշվարկի և ինքնածախսածածկման սկզբունքով: Մեր հաշվին մասհանումներ են ստացվում նախագծի պատվիրատուից, կողմերի նախօրոք կազմած պայմանագրի համաձայն: Փորձաքննության արժեքը կախված է անմիջական վարձաչափերով կատարվող նախագծա-որոնողական աշխատանքների արժեքից և օբյեկտի բարդությունից:

— Նպատակահարմար չէ՞ր լինի արդյոք փորձաքննության մարմինը փոխադրել բյուջետային միջոցների:

— Երևի, դուք իրավացի եք: Չէ՞ որ նախկինում այդպես է եղել: Սակայն պետապարատի պահպանման բյուջետային միջոցների սահմանափակությունը հնարավորություն չէր տալիս ստեղծել միասնական հանրապետական մարմին: Իսկ մեզ միշտ վերագրել են պետապարատին, այնինչ, բնավ էլ այդպես չէ: Պետփորձաքննությունը միշտ ծածկել է իր ծախսերը և այսօր տարեկան իր գոյության համար ծախսելով մոտ 2,5-3 միլիոն ռուբլի, նա ծախսերի յուրաքանչյուր մեկ միլիոն ռուբլու դիմաց տալիս է տարեկան մոտ 9 միլիոն ռուբլու շահույթ: ՆՏ

վերջին փլատակները այժմ գտնվում են անհետացման եզրին, զոհ լինելով ժամանակի կամ մարդկային անբարյացակամության: Վերջին տասնամյակներին որոշ հնաբանների և պատմաբանների հաջողվեց մոռացությունից փրկել հարյուրավոր կրոնական և աշխարհիկ կառույցներ այժմ ավերված կամ ոչնչացված: Գիտնականներին հաջողվեց լուսանկարել դրանք, կազմել գծագրություններ, իսկ կենդանի մնացած որոշ բնակիչներ կարողացան պատմել դեպքերում թողնել իրենց երկիրը, նրա ավանդությունների պատմության գրավոր ապացույցները: 1930-1975 թվականներին հրատարակվել են հարյուրավոր աշխատություններ հատկապես Ֆրանսիայում, Լիբանանում, որոնցում նկարագրվել են Տաճկահայաստանի առանձին գյուղերի, քաղաքների, գավառների պատմությունը: Հենց դրանք էլ կազմեցին «Հայերը Օսմանյան Հայաստանում» գրքի հիմքը, որում հեղինակները աշխատել են վերականգնել մի ամբողջ կանգ առած հայկական աշխարհի կերպարը 1915 թվականի ցեղասպանության այդ մեծագույն չարագործության նախօրյակին: Դրանք Դիարբեքիրն է, Էրզրումը, Բիթլիսը, Վանը...

Ոչ պակաս հետաքրքիր են էջերը և լուսանկարները, որոնք նվիրված են Կոստանդնուպոլսում ստեղծագործող հայ մշակույթի անվանի գործիչներ Մկրտիչ Պեշիկթաշլյանին, Պետրոս Դուրյանին, Գարեգին Սրվանձտյանցին, Հակոբ Պարոնյանին, հանրահայտ «Կենտրոնական» վարժարանին:

Ֆրանսիայում հրատարակված «Հայերը Օսմանյան կայսրությունում ցեղասպանության նախօրյակին» գիրքը զգալի իրադարձություն է հայագիտության մեջ: Այն հետաքրքրություն առաջացրեց ֆրանսիական պատմաբանների և արևելագետ գիտնականների մեջ, բոլոր նրանց, ովքեր հետաքրքրվում են հայ ժողովրդի պատմությամբ: Կարևոր է նաև, որ գիրքը մերկացնում է թուրքական պատմագրության փորձերը աղավաղելու 1915 թվականին Արևմտյան Հայաստանում կատարված ոճրագործության իրական պատկերը:

Մեր այսօրվա դժվարին պայմաններում մեզ մնում է միայն երազել, որ այս արժեքավոր գիրքը թարգմանվի հայերեն:

ՀԵՆՐԻԿ ԼԻԼՈՅԱՆ
Պատմագիտության թեկնածու

Քաղաքական սեմինար

Հուլիսի 14-ին ժամը 16-ին կանցկացվի սեմինար՝ «Լիբերալ գաղափարախոսության դերը արևմտյան երկրներում» թեմայով:

Բանախոսն՝ Ֆրանսիայի RPR կուսակցության երիտասարդական կոմիտեի ատենապետ մեր ՎԻԳԵՆ ԲԱՅՐԱՄՅԱՆ:

Մուտքն ազատ է:

Սեմինարը կանցկացվի հետևյալ հասցեով՝ Կորյունի 19ա, 3-րդ հարկ, ՀՌԱԿ գրասենյակ:

Հեռ. 52 64 03

AIRLINES OF AVIT

«ԱՎԻՏ» ավիաընկերությունը տեղեկացնում է ՕՄՍԿ և ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ մեկնող ուղևորներին, որ հուլիսի 14-ի

ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ-ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ

ավիաուղու տոմսերը ՍԽԱԼՄԱՄԲ վաճառվել են հուլիսի 15-ի ամսաթվով և հին տարիֆով:

Մոտակա թռիչքները կկայանան ՀՈՒԼԻՍԻ 14-ԻՆ Ժ. 22.30-ԻՆ եվ ՀՈՒԼԻՍԻ 18-ԻՆ Ժ. 9.00

Ընդունվում են նաև Երևանից դեպի ՕՄՍԿ եվ ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ բեռների տեղափոխման հայտեր:

Սխալ ձևակերպված տոմսերի վերաձևակերպման և այլ տեղեկություններ ստանալու համար զանգահարել 56.49.78, 58.26.53, 56.18.26, 56.26.53 կամ դիմել «ՍԵՎԱՆ» հյուրանոց, 120 սենյակ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երևանի Գթության քույրերի մանկավարժական քոլեջը կատարում է 1993-1994 ուսումնական ընդունելություն:

Քոլեջը պատրաստում է՝

1. Գթության քույրեր
2. Տուրիստական աշխատանքի կազմակերպիչներ, որոնք կարող են աշխատել միջազգային համատեղ տուրիստական կազմակերպություններում, ֆիրմաներում.
3. Դասվարի, տնտեսագիտության ուսուցիչ, դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպիչ.
4. Նախադպրոցական հիմնարկների դաստիարակ:

Քոլեջ կարող են ընդունվել ընդհանուր և այլ միջնակարգ մասնագիտական կրթություն ունեցողները:

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն՝
դիմում տնօրենի անունով, միջնակարգ կրթության վկայական, անձնագիր, 4 լուսանկար 3x4 չափի, առողջական վիճակի վերաբերյալ տեղեկանք (086 ձև):

Քոլեջը վճարովի է:

Մեր հասցեն՝ Երևան, Նալբանդյան 128, Անասնաբուժաանասնաբուծական մասնաշենք, 1 հարկ, 129 սենյակ, հեռ. 52.55.71:

Վուկ Դրաշկովիչ. Երախտապարտ եմ եղբայրական ռուս ժողովրդին

Սերբիայի Նորացման շարժման ղեկավար Վուկ Դրաշկովիչը, որը ձերբակալությունից ազատվել է Սերբիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշևիչի ներման հատուկ հրամանագրով և 9-օրյա բողոքի հացադուլից հետո բուժվում է Բելգրադի նյարդավիրաբուժական կլինիկայում, հարցազրույց տվեց ՌԻԱ-ի թղթակցին:

«Ես ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել եղբայրական ռուս մեծ ժողովրդին, նախագահ Բորիս Ելցինին, ոչ միայն ինձ և կնոջս աջակցելու, այլև նոր ժողովրդավարական Սերբիայի միլիոնավոր սերբերին օժանդակելու համար», ասաց Վուկ Դրաշկովիչը: Նա Ռուսաստանին խնդրեց դադարեցնել Հարավսլավիայի շրջափակումը, որի պատճառով տառապում են հասարակ մարդիկ: «Այս կլինիկայում ես ականատես եղա, թե ինչպես երեխաները մահանում են դեղորայքի անբավարարության պատճառով, ես ուզում եմ Բորիս Ելցինին խնդրել, որ նա օգնի վերացնելու Սերբիային ու Չեռնոգորիային գոնե դեղորայքի մատակարարման արգելքը», ՌԻԱ-ի թղթակցի հետ զրուցելիս նշեց Վուկ Դրաշկովիչը:

Բուժող բժիշկների կարծիքով, Սերբիայի Նորացման շարժման ղեկավարը մի քանի օրում կարող է մասնակիորեն վերականգնել 9-օրյա հացադուլի հետևանքով կորցրած ուժերը:

Սնարկ

195 - 94

digitised by A.R.A.R.@

Իոսի Բեյլին. ՄԵՐՁԱՎՈՐԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐԵԼԻ Է

Յուլիսի 7-ին Մոսկվայի «Մետրոպոլ» հյուրանոցում տեղի ունեցավ Իսրայելի փոխարտգործնախարար Իոսի Բեյլինի մամուլի ասուլիսը ԱՄՆ-ի և Ռուսաստանի աջակցությամբ Մերձավորարևելյան հակամարտության կարգավորման համակարգիչ կոմիտեի բանակցությունների երրորդ փուլի արդյունքների վերաբերյալ: Հանդիպմանը մասնակցում էին Իսրայելի, արաբական երկրների, Ճապոնիայի, Եվրոպայի տնտեսական միավորման ներկայացուցիչները: Հինգ աշխատանքային խմբեր քննարկում էին շրջակա միջավայրի բնագավառի համագործակցության, սպառազինությունների հարցերը, փախստականների խնդիրները և այլն:

Իոսի Բեյլինը Մոսկվայում անցկացված նիստը պատմական համարեց, քանի որ բանակցությունների բոլոր մասնակիցները սկզբունքային համաձայնության են հասել Մերձավորարևելյան հակամարտության կարգավորման շուրջը: Ի. Բեյլինի խոսքերով, հակամարտության լուծումը հեշտը չի լինի. Իսրայելը զորքերը դուրս կբերի Հարավային Լիբանանից, կհեռացնի Գոլանի բարձունքներից: Հորդանանի հետ Իսրայելը տարածքային խնդիրներ չունի: Ճիշտ է, փոխնախարարը գտնում է, որ Հորդանանը չի կարող լինել Իսրայելի հետ հաշտության պայմանագիր ստորագրող առաջին երկիրը: Ի. Բեյլինը Պաղեստինյան խնդրի լուծումը համարում է Հորդանան-պաղեստինյան համադաշնության ստեղծումը, որը կներառի Գազայի հատվածը և Հորդանան գետի արևմտյան ափի մի մասը: Ի. Բեյլինը նաև հայտարարեց, թե Իսրայելը կողմ է, որ Երուսաղեմը լինի իր անբաժանելի մայրաքաղաքը: «Մենք առաջին անգամ մոտեցել ենք Մերձավորարևելյան խնդրի գործնական լուծմանը», նշեց Ի. Բեյլինը: Իսրայելում իշխանության գլուխ են անցել այն գաղափարախոսության ներկայացուցիչները, որը Իսրայելը համարում է աշխարհի օրգանական մասը, որը կուզենար ազդել աշխարհի խաղաղությունների վրա և զգալ դրանց ազդեցությունը»:

«Ես չէի ուզենա հռետորության զիրկն ընկնել, ասաց Ի. Բեյլինը, սակայն միջազգային դիվանագիտությունը ազատ տեղ է թողնում հուսադրող խոսակցությունների համար, և ես բարձր եմ գնահատում ԱՄՆ դերը Մերձավորարևելյան խնդրի կարգավորման մեջ: Մոտ ժամանակներս նախատեսվում է ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի այցը Իսրայել»: Ի. Բեյլինը նաև Իսրայելի շահագրգռությունն արտահայտեց հակամարտության կարգավորմանը Ռուսաստանի հետագա մասնակցությամբ:

Բանակցություններին Ամերիկայի և Ռուսաստանի ներկայացուցիչների մասնակցությունը ռազմավարական շրջադարձ է, որը թույլ կտա բացառել անվտանգության կողմերից մեկը (պաղեստինցի քաղաքացիական բնակչության կողմից ահաբեկիչների պաշտպանությունը), նշվեց մամուլի ասուլիսում: «Բայց մենք հաշտության բանակցությունների չենք գնում ահաբեկչության երկյուղով, ոչ ոք չի կարող երաշխավորել, որ երբ հաշտություն լինի, ահաբեկչություն չի լինի», հայտարարեց Ի. Բեյլինը:

Ինչպես նշվեց, մոսկովյան հանդիպման կարևոր արդյունքներից մեկը դարձավ այն փաստը, որ Իսրայելը և արաբական երկրները համաձայնություն ձեռք բերեցին Մերձավորարևելյան երկրների փոխհարաբերությունների սկզբունքների մշակման համակարգիչ խորհրդի հետագա աշխատանքի շուրջը այն պայմաններում, երբ հակամարտությունը կարգավորված կլինի: «Գործնական ոլորտում մենք նախ և առաջ կվարենք երկկողմ բանակցություններ, հայտարարեց Ի. Բեյլինը: Դրանք են Իսրայել-սիրիական բանակցությունները Գոլանի բարձունքների վերաբերյալ և Իսրայել-լիբանանյան բանակցությունները Իսրայելի անվտանգության համապատասխան երաշխիքների դիմաց Լիբանանի հարավից իսրայելական զորքերի լիակատար դուրս բերման վերաբերյալ»:

Հակամարտության վերջնական լուծման հավանականության առնչությամբ փոխնախարարը նշեց. «Ես հավատում եմ, որ մենք խնդրի լուծման հնարավորություն ունենք, քանի որ այս հակամարտությանը որևէ ձևով առնչվող ազգային բոլոր ղեկավարները համաձայն են նստել բանակցությունների սեղանի շուրջ: Երկրորդ, ոչ պակաս կարևոր կողմն այն է, որ բոլոր երկրները պատկերացնում են, թե որքան կարևոր է Մերձավորարևելյան հակամարտության լուծումը, որն ամենաերկարատևն է երկրորդ աշխարհամարտից հետո»: Բանակցությունների հաջորդ փուլը տեղի կունենա մոտավորապես այս տարվա դեկտեմբերի վերջերին: Բացի դրանից, երկու աշխատանքային խմբեր կգործեն արաբական երկրներում. Թունիսում՝ փախստականների խնդիրների շուրջ, Եգիպտոսում՝ շրջակա միջավայրի պահպանության շուրջ:

ՆՏ

Բանակցությունների արդյունքները բավարար են

Յուլիսի 11-ին ավարտվեցին բանակցությունները Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի և Գերմանիայի կանցլեր Հելմուտ Կոլի միջև, որոնք տեղի էին ունենում Բայկալի ափին գտնվող Լիստվյանկա ավանի շրջանում: Ինչպես հաղորդեց Բորիս Ելցինը ԻՏԱՌ-ին տված հարցազրույցում, Հելմուտ Կոլը հավաստիացրել է, որ «ինքն անձամբ քանիեր կգործադրի Տոկիոյում ձեռք բերած պայմանավորվածությունները կենսագործելու համար»: Նախագահի խոսքերով, Գերմանիայի կանցլերը «պատրաստակամություն հայտնեց աջակցել Ռուսաստանի և Եվրոպայի տնտեսական համագործակցության միջև փոխշահավետ պայմանագրի կնքմանը և այդ ճանապարհին բոլոր խոչընդոտների վերացմանը»: Նախագահ Ելցինը հաղորդեց, որ բանակցությունների ընթացքում շոշափվել են «Բալթյան որոշ երկրներում ռուսալեզու բնակչության խտրականության հետ կապված» հարցերը: Նա հույս հայտնեց, որ Հելմուտ Կոլը կնպաստի այդ խնդրի կարգավորմանը:

ԻՏԱ

Ամերիկա-կորեական հանդիպում Սեուլում

Ավելի քան մեկուկեսժամյա հանդիպման ընթացքում, ԱՄՆ և Հարավային Կորեայի նախագահներ Բիլ Քլինթոնը և Կիմ Են Սամը համաձայնության եկան այն հարցի շուրջը, որ հարկավոր է Հյուսիսային Կորեայի վրա շարունակել ճնշումը միջուկային խնդրի լուծման համար: Ինչպես հանդիպման ավարտից հետո մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Քլինթոնը, «Մենք առանձնահատուկ ուշադրություն դարձրինք Հյուսիսային Կորեայի միջուկային ծրագրի հարցին և պայմանավորվեցինք շարունակել մեր սերտ համագործակցությունը սվյալ խնդրի կապակցությամբ»: Նրա խոսքերով, դա մեծ մտահոգություն է պատճառում ոչ միայն ԱՄՆ-ին և Կորեայի Հանրապետությանը, այլև ամբողջ շրջանին: Իր հերթին Կիմ Են Սամը ասաց, որ նախագահները պայմանավորվել են, որ հարկավոր է «շարունակել աշխատանքը, նպատակ ունենալով Հյուսիսային Կորեային համոզել մնալու միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրի շրջանակներում»: Ինչպես նշեց Բիլ Քլինթոնը, ինքը «հատուկ մտադիր է այդ շրջանում այլևս չկրճատել ԱՄՆ-ի ռազմական ներկայությունը, քանի դեռ չի լուծվել Հյուսիսային Կորեայի միջուկային խնդիրը»:

Սնարք

Բուտրոս Ղալիի ներկայացուցիչը կայցելի Թբիլիսի

Էդուարդ Բրունները, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիի ներկայացուցիչը, հուլիսի 13-ին Վիեննայից կժամանի Թբիլիսի: Բրունների հետ Թբիլիսի կժամանի տեխնիկական մի խումբ, որը, համաձայն ՄԱԿ-ի հրամանագրի, կպատրաստի զինվորական դիտորդների մուտքը աբխազական հակամարտության գոտի: Նույն աղբյուրի համաձայն, ՄԱԿ-ի ղեկավարության և Վրաստանի կառավարության միջև պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել Սոչիում Վրաստանի, Աբխազիայի և Ռուսաստանի ներկայացուցիչների եռակողմ հանդիպման մասին:

ԻՏԱ

ԵԱՀԽ-ի գերագույն կոմիսարը այցելում է Նարվա

Յուլիսի 11-ին էստոնիա ժամանեց ԵԱՀԽ ազգային փոքրամասնությունների գործերով գերագույն կոմիսար Մաքս վան դեր Ստուլը: Դա նրա երրորդ այցելությունն է վերջին երկու շաբաթվա ընթացքում: Նա ծանոթանում է օտարերկրացիների մասին օրենքի ընդունումից հետո էստոնիայում ստեղծված իրավիճակին: Ինչպես հայտնի է, էստոնիայի ռուսալեզու բնակչության կարծիքով, վերոհիշյալ օրենքը ոտնահարում է նրանց քաղաքացիական իրավունքները: Նույն օրը Մաքս վան դեր Ստուլը մեկնեց Նարվա, ուր հանդիպեց քաղխորհրդի նախագահ Վլադիմիր Չույկինի հետ:

ԻՏԱ

Որքա՞ն ջուր կխմի Թուրքիան

Թուրքիան արագորեն ավելացնում է Տիգրիսի և Եփրատի ջրային պաշարների յուրացումը: Վերջերս նախագահ Դեմիրելը խորհրդանշական քար դրեց Եփրատի չորրորդ՝ 62 մետրանոց ամբարտակի հիմքում, որը կկառուցվի Բիրեջիկ քաղաքի մոտակայքում՝ 672 մեգավատ հզորությամբ հիդրոէլեկտրակայանի մոտ:

Բիրեջիկի հիդրոհանգույցը 30 միլիարդ դոլլար արժողությամբ պատկառելի նախագծի մասն է, որը նախատեսված է Թուրքիայի հարավը, Տիգրիսի և Եփրատի միջև ընկած ընդարձակ շրջանը վերածել ինտենսիվ հողագործության շրջանի:

2005 թվականին՝ նախագծի ավարտին, այստեղ կլինեն 21 ամբարտակ, 17 հիդրոէլեկտրակայան, ջրանցքների և թունելային ջրատարների մի ցանց: Կոռոգվի 1,7 միլիոն հեկտար հողատարածություն, որը տարեկան կտա երկու բերք, և կկատարվի 6 միլիարդ դոլլարի արժողությամբ գյուղատնտեսական արտադրանք՝ հիմնականում արտահանվող այնպիսի կուլտուրաներ, ինչպիսիք են բամբակը, սոյան, ծխախոտը:

Թուրքիայի այդպիսի աշխույժ գործունեությունը լուրջ անհանգստություն է առաջացնում Դամասկոսում և Բաղդադում: Սիրիացիները և իրաքցիները վախենում են, որ Թուրքիան «կխմի» Տիգրիսի և Եփրատի ամբողջ ջուրը, որոնցից գերծն կախված է իրենց երկրների կյանքը: Նրանք պնդում են, որպեսզի կնքվի եռակողմ մի պայմանագիր Եփրատի ջրի օգտագործման չափերի վերաբերյալ. իսկ Բաղդադը, բացի դրանից, ցանկանում է Թուրքիայի հետ պայմանավորվել Տիգրիսի ջրերի օգտագործման վերաբերյալ: Սակայն առայժմ բանակցությունները արդյունք չեն տալիս: Երբ անցյալ տարի Դեմիրելը բացում էր Աթաթուրքի անվան հիդրոհանգույցը, հասկացրել տվեց, որ Թուրքիան ազատ է իր հայեցողությամբ տնօրինելու իր տարածքով անցնող գետերը: ■

Համայնավարները շրջափակել էին Լենինի դամբարանը Մոսկվայում: Համայնավարներ տրամադրված հասարակական կազմակերպությունների մոտ 100 ներկայացուցիչ կիրակի օրը շրջափակել էին Լենինի դամբարանի այն հատվածը, որտեղ մայիսի 1-ին բախում էր տեղի ունեցել երիտ մասնակիցների և օրինապահ ուժերի միջև:

ԻՏԱ

Դա լուրջ օրենսդիրների վարվելաձև չէ

Ըստ երևույթին, Ռուսաստանում առկա է երկու հիմնական մոտեցում թե ներքին, թե արտաքին քաղաքական հարցերին: Մի մոտեցմանը շատ այլ քննարկիչների հետ մեկտեղ հատկանշական է պաշտպանողականությունը, որը հնարավոր է դարձնում թե «անկախության շերտերը» Ռուսաստանի տարածքում, թե ավելի «փափուկ» վերաբերմունքն ավանդաբար Ռուսաստանի հետաքրքրության ոլորտում գտնվող երկրների հանդեպ, իհարկե, խոսքը նաև տնտեսական համապատասխան քաղաքականության մասին է: Մյուս մոտեցումը թե ներքին, թե արտաքին քաղաքականության ավելի «կոշտ է», ավելի ռուսական: Մի մոտեցման կողմն է գործադիր իշխանության ղեկավար խորհրդականներով հանդերձ, մյուս մոտեցման կողմը՝ օրենսդիր իշխանության ղեկավարն իր խորհրդականներով: Կա նաև հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների մի հոծ խումբ, որից ոմանք հարում են առաջիններին, ոմանք՝ վերջիններին: Ընդ որում, թե առաջին, թե երկրորդ մոտեցումներն իրենցից կենտրոնաձիգ են, այսինքն, նրանց շուրջ համախմբված, որոշակի տեսանկյուններ ներկայացնող կազմակերպությունները ինչ-որ չափով տարբերվում են իրարից: Օրինակ, Ռուսաստանի խորհրդարանի ղեկավարին հարում են ինչ-ինչ վերապահումներով թե աջերը, թե Վոլսկու գլխավորած «Քաղաքացիական դաշինքը», իսկ երկրի ղեկավարին զինակցում են թե ծայրահեղ արմատականները, թե Բուրբուլիսի կուսակցության անդամները: Պողոսի մյուս ժողովրդավարների գլխավորած կազմակերպությունների անդամները, որոնք ունեն աշխարհայացքային տարբերություններ:

Այս ամենն էական է հասկանալու համար այն քաղաքական զարգացումները, որոնք տեղի են ունենում այսօր Ռուսաստանում: Եվ վերջին շաբաթվա իրադարձությունները, մասնավորապես Ռուսաստանի խորհրդարանի ընդունած որոշումը Սևաստոպոլի կարգավիճակի մասին, որը, ըստ Ուկրաինայի խորհրդարանի միջազգային հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Պավլիչկոյի, հավասարազոր է Ռուսաստանի կողմից Ուկրաինային պատերազմ հայտարարելուն, այս ամենի վառ ապացույցն է:

Ինչպես հայտնի է, նախագահ Ելցինը քննադատել է խորհրդարանի այդ որոշումը: Անցած շաբաթ օրը, նկատի ունենալով Իրկուտսկում, ուր նա ժամանել էր Հելմուտ Կոլի հետ հանդիպման առիթով, Ելցինը հայտարարեց, որ դա լուրջ օրենսդիրների վարվելաձև չէ: Ռուսաստանը մտադիր չէ պատերազմել Ուկրաինայի հետ: Դատելով Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկի արձագանքից խորհրդարանի որոշման կապակցությամբ, դա իրոք վտանգավոր միջադեպ էր, հղի քաղաքական լուրջ հետևանքներով: Կրավչուկը կոչ արեց ուկրաինացիներին պաշտպանել հանրապետության անկախությունը: Որոշման քննադատությամբ են հանդես եկել Ուկրաինայի պաշտպանության նախարարությունը, մի շարք քաղաքական և հասարակական կազմակերպություններ:

Չնայած այս ամենին, Ռուսաստանի Գերագույն խորհուրդը փաստորեն մնում է իր դիրքերում: Վերջերս ակնհայտորեն հաստատում է, որ Ռուսաստանում գոյություն ունեն իրոք հակադիր երկու քաղաքականություն: Առաջիկան ցույց կտա, թե որը կհաղթի:

Ա. Յ.

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ ՔԵՄԲՐԻՋՈՒՄ

Մաթեմատիկայի ամենաառեղծվածային խնդիրը լուծվել է

Անցյալ ամսվա վերջին Քեմբրիջի համալսարանի լսարաններից մեկում հավաքված մաթեմատիկոսները չէին ենթադրում, որ կդառնան պատմական իրադարձության ականատես: Նրանք եկել էին ունկնդրելու անգլիացի գործընկեր, Փրինսթոնի համալսարանի դասախոս Էնդրյու Ուայլզի երեքժամանոց դասախոսությունը: Սակայն մեկ ժամ անց լսարանում գտնվող գիտնականներն զգացին, թե ինչ-որ անսովոր բան պետք է տեղի ունենա, և դասախոսության վերջում սենյակն արդեն լեփլեցուն էր մաթեմատիկոսներով: Եվ ահա Ուայլզը պարզ հավասարում գրեց գրատախտակին, որն իր դասախոսության տրամաբանական ավարտն էր: Այդ պահին հնչեցին բուռն ծափահարություններ:

Ուայլզը լուծեց մաթեմատիկական ամենաառեղծվածային խնդիրը, որը հայտնի է որպես Ֆերմայի վերջին թեորեմ և որը ավելի քան 350 տարի փակուղու առջև է կանգնեցնում բազմաթիվ գիտնականների: Չնայած թեորեմը չափազանց դժվար է ապացուցել, այն շատ հեշտ է բացատրել: Հին հույները գիտեին, որ $x^2+y^2=z^2$ հավասարումը ճիշտ է, երբ x, y և z ամբողջական թվեր են: Օրինակ, 3^2+4^2 (այսինքն 9+16) հավասար է 5^2 (25):

1637 թվականին ֆրանսիացի փաստաբան, բանաստեղծ և մաթեմատիկոս Պիեռ Ֆերման հայտարարել էր, թե վերոհիշյալ լուծումը գոյություն ունի միայն քառակուսի աստիճան բարձրացնելու դեպքում: Երբ վերցնենք 2-ից բարձր աստիճան, օրինակ $x^3+y^3=z^3$ կամ $x^{17}+y^{17}=z^{17}$, ապա ամբողջական թվերի ոչ մի համակցություն չի գործում, ասաց Ֆերման: Չնայած նա հայտարարեց, որ գտել է լուծումը, սակայն մինչև իր մահը այդպես էլ չհրապարակեց այն, ինչը տեղի տվեց ենթադրելու, որ նա չկարողացավ ապացուցել այն:

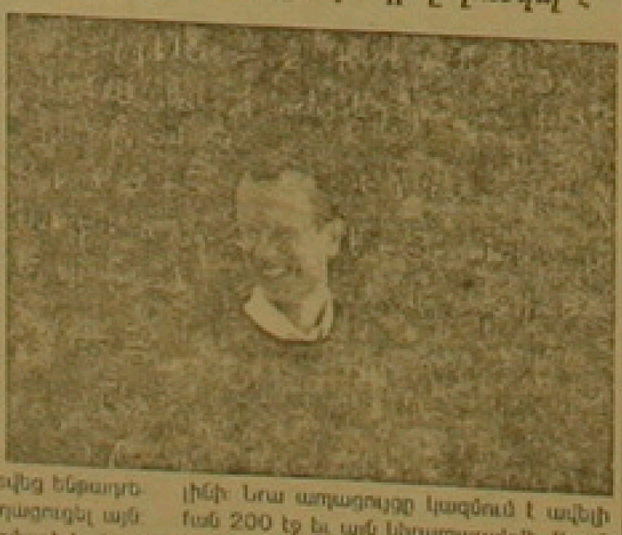

Դարերի ընթացքում բազմաթիվ սխալ լուծումներ են հրապարակվել: Թեորեմի լուծելու ամենավերջին փորձը եղավ 1988 թվականին, երբ ճապոնացի մաթեմատիկոս Յոիխի Միյաոկան կարեց Ֆերմայի վերջին թեորեմի լուծումը և ապացույցը դիֆերենցիալ երկրաչափության հետ: Հնարավոր է, որ Ուայլզն ինքը սխալված լինի: Նրա ապացույցը կազմում է ավելի քան 200 էջ և այն կհրապարակվի միայն մի քանի ամիս հետո: Սակայն արժան էլ հետ չի լինի ստուգել: Ուայլզի փաստարկները հիմնված են բարձրագույն մաթեմատիկայի վերջին նվաճումների վրա, և շատ քիչ է այն մաթեմատիկոսների թիվը, որոնք իրականում կարող են ամբողջությամբ հասկանալ նրա փաստարկները:

Ըստ «Time»-ի, 5 հուլիս 1993

digitised by A.R.A.R.@

Խասբուլատովը մեկնում է Ստրասբուրգ

Հուլիսի 12-ից 14-ը կկայանա Ռուսաստանի խորհրդարանական պատվիրակության այցը Ստրասբուրգ: Այցի նպատակն է համագործակցության խորացումը Ռուսաստանի խորհրդարանի եւ Եվրախորհրդարանի, Եվրոպայի խորհրդի միջեւ: Այդ մասին երեկ Մոսկվայում հայտարարեց խորհրդարանի փանբեր Յուրի Սարեճնկովը: Սարեճնկովը նաեւ հայտնեց, որ Ստրասբուրգում խասբուլատովը կներկայացնի ոչ միայն Ռուսաստանի խորհրդարանը, այլեւ ԱՊՀ երկրների միջխորհրդանական ասամբլեան: **ԻՖ**

«Սադվալը» դաժի կսա «Նեզավիսիմայա գազետային»

Դյուսիսային Կովկասի ժողովրդավարական ուժերի համաժողովի մամուլի կենտրոնի ղեկավար Սուլբաթիզբեկ Մուրսալովը Դոս ֆակսում գործակալությանը հայտնեց, որ հուլիսի 8-ին Ռուսաստանի արդարադատության նախարարի տեղակալ Յուրի Կալմիկովը վկայական է ստորագրել միջազգային միջերկրանային լեզգիական ժողովրդական «Սադվալ» («Միասնություն») շարժման կանոնադրության գրանցման մասին: Շարժման կենտրոնակայանը գտնվում է Դերբենդում: Շարժման նպատակներն ու խնդիրներն են միասնական լեզգի ժողովրդի հասարակական-քաղաքական ու գործարար ակտիվության զարգացումը, ժողովրդի պատմական, ազգային, հոգեւորական, սոցիալ-տնտեսական եւ մշակութային զարգացումը, լեզգիների շահերի պաշտպանությունը: Մուրսալովը հայտարարեց, որ լեզգիական շարժման արգելման վերաբերյալ ս.թ. հուլիսի 1-ին «Նեզավիսիմայա գազետայում» հրապարակված տեղեկությունը չի համապատասխանում իրականությանը: «Սադվալ» շարժումը մոտ ժամանակներս կդիմի դատարան, պահանջելով, որ «Նեզավիսիմայա գազետան» հերքի իր հրապարակումը: **ՆՏ**

Վլադիմիրի կալանավորների խռովությունը. 5 սպանված

Ռուսաստանի ՆԳՆ հասարակական կապերի կենտրոնում հայտնեցին, որ հուլիսի 7-ին գիշերվա ժամը 3-ին Վլադիմիրի մարզի ներգործվարչության խիստ ռեժիմի թիվ 4 ուղղիչ աշխատանքային գաղութում ծանր հանցանքների համար դատված մի խումբ կալանավորներ անցքեր են բացել եւ 1150 կալանավորների հրահրել են բարիկադավորվել ու հրաժարվել աշխատանքի դուրս գալուց, պահանջելով, որ աղօրինաբար մեղմացվի կալանքի ռեժիմը: Ռուսաստանի ՆԳՆ, ներգործվարչության եւ դատախազության աշխատողների բացատրական աշխատանքը արդյունք չի տվել: Ժամը 19-ին կալանավորները հրկիզել են բնակելի հարկաբաժինները: Գործող օրենսդրությանը համապատասխան, անկարգությունների կասեցման նպատակով բերվել է ներգործվարչության եւ ներքին զորքերի համախմբված ջոկատ: Դասադուրսյալները դիմադրել են, փորձելով զավթել զրահամեքենան: Գործողության ընթացքում 5 կալանավոր սպանվել է, 14-ը վիրավորվել եւ հիվանդանոց փոխադրվել: Ներգործմարմինների աշխատողներից եւ զինծառայողներից 20-ը վնասվածքներ են ստացել: Ժամը 20.30-ին անկարգությունների վերջ է դրվել: 70 կազմակերպիչներ դուրս են բերվել գաղութից: **ՆՏ**

Փոթորկի հետեւանքները Հյուսիսային Օսիայում

Հյուսիսային Օսիայի կառավարական հատուկ հանձնաժողովի տվյալների համաձայն, Վլադիկավկազի եւ հանրապետության առանձին շրջանների վրայով անցած փոթորկի վնասը կազմում է մոտ 8 մլրդ ռուբլի: 23 մարդ Վլադիկավկազի հիվանդանոցներ են տարվել վնասվածքներով: Ինչպես հայտնեց հանձնաժողովի նախագահ` Նախարարների խորհրդի փոխնախագահ Արկադի Տաբոլովը, կարկուտը լիովին ոչնչացրել է ցանքերը, ջերմոցային տնտեսությունները Ալագիրի եւ Քաղաքամերձ շրջաններում, քանդվել են Վլադիկավկազի արդյունաբերական ձեռնարկությունների եւ բնակելի տների տանիքները: 10 րոպեում կարկուտը փչացրել է լուսամուտների ապակիների 40 տոկոսը: **Ամառ**

Մշակույթ

Հուլիսի 10-ին, շաբաթ օրը, Ազգային օպերայի Հայնլանդաս սրահն ի զորու չէր տեղավորելու բոլոր նրանց, ովքեր ցանկանում էին ունկնդրել Գոհար Գասպարյանի սաների ելույթը: Դահլիճում մեծ թիվ էին կազմում Կոմիտասի անվան երաժշտանոցի ուսանողները, առաջատար պրոֆեսորները` հայտնի երգիչ-երգչուհիներ, որոնք անջնջելի էջեր են գրել ազգային օպերային արվեստի պատմության մեջ` Գոհար Գասպարյան, Տաթեւիկ Սազանդարյան, Գոհար Գալաչյան, ուրիշներ: Բարեբախտաբար նրանք այսօր էլ շարունակում են լրացնել այդ էջերը արդեն իրենց աշակերտների միջոցով, որոնց փոխանցում են իրենց գիտելիքներն ու փորձը:

Քանի՜-քանի աշակերտներ է ունեցել Գոհար Գասպարյանը կոնսերվատորիայում դասավանդելու երկար տարիներին: Այսօր իրենք էլ չի հիշում. նրանք ամեն տեղ են` հայրենիքում, թե սփյուռքում` Դավիթ Վարժապետյան, Էլլադա Չախոյան, շատ ուրիշներ: Իսկ այդ օրը մեծահամբավ երգչուհու այսօրվա սաներն էին` Երաժշտանոցի տարբեր կուրսի ուսանողներ ու ասպիրանտներ: Կանցնեն տարիներ եւ նրանք որպես իրենց ստեղծագործական կենսագրության կարեւոր կես կասեն. «Մենք սովորել ենք Գոհար Գասպարյանի դասարանում»:

Մինչ համերգի սկսվելը իր ողջույնի խոսքում Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Լեւոնյանը մեկ անգամ եւս հավաստեց իրենց մտադրությունն ու հաստատակամությունը` Հայնլանդաս սրահի բեմն այսուհետ էլ տրամադրելու երիտասարդ կարող ուժերին: Նա ընդգծեց նաեւ իրենց թատրոնի եւ Երաժշտանոցի համագործակցության հեռանկարային կարեւորությունն ու նշանակությունը: Իրոք, սրահի այս տարեշրջանի համերգները լավագույնս հաստատում են այդ խոսքերը: Այստեղ արդեն տասնյակ երիտասարդներ են ունեցել իրենց առաջին բեմելը, եւ այն վերածվել է նրանց ստեղծագործական մկրտության ավազանի, որից նրանք դուրս են գալիս առավել ամրապինդ ու վստահ իրենց ուժերին:

Լավագույն օրինակը նաեւ այս համերգն էր, որի ընթացքում հանդես եկան երգչուհու ութ սաները: Ինչ խոսք, բնական տվյալներով եւ հայտորեն իրեն դրսեւորեց բնկուզ սկսնակ, բայց խոստումնալից երգչուհի: Անշուշտ, դյուրին չէ սոսկ համերգային կատարման միջոցով, առանց օգնող այլեւայլ պայմանականությունների ստեղծել բեմական կերպար: Բայց մանկամարդ այս աղջկան հաջողվեց, օրինակ, ստեղծել Ջոկոնդայի ծայնակոփ կերպարը, երբ նա ներկայացրեց Ջոկոնդայի մեներգը Պոնկիելլիի «Ջոկոնդա» օպերայից: Իսկ Արամ

Բեմում Գոհար Գասպարյանի սաներն էին

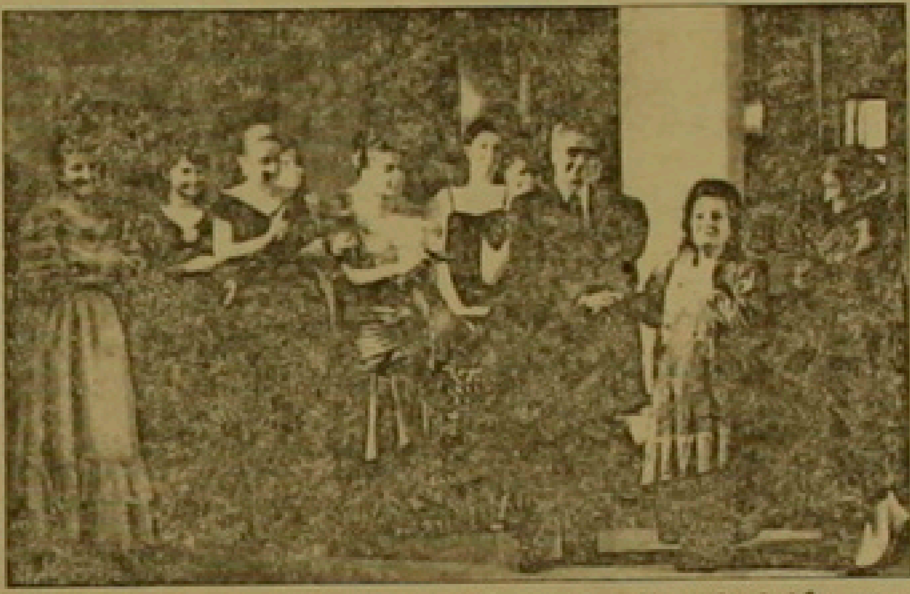

ուսումնառության տարիներով պայմանավորված` նրանք ցուցադրեցին կատարողական տարբեր մակարդակներ, բայց անխտիր բոլորի մեջ նկատվեց մեծ ձգտում ու լուրջ վերաբերմունք դեպի դասական երգը: Բոլորի ծրագրերն էլ կառուցված էին գրեթե նույն սկզբունքով. դրանք ներառում էին հատվածներ մեկ ազգային, մեկ արեւմտաեվրոպական օպերային ստեղծագործություններից: Չենք կարող չառանձնացնել նորոդ կուրսեցի Նաիրա Աբրահամյանի ելույթը: Այդ օրը նա ակնժան: Ինչ խոսք, ավելի բարդ էր եգիպտահայ տաժոր Համիկ Դիլչենենյանի ծրագիրը, որը նա բավական հաջողությամբ հաղթահարեց:

Սաքյանի «Աղջիկ գիտե՞ս դու» քնարական երգի նուրբ մեկնաբանումը ջերմորեն ընդունվեց ունկնդիրների կողմից:

Անտիկ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների Արաքս Պետոյանի կատարումն աչքի ընկավ ընդգծված արտահայտչությամբ եւ դահլիճին համահունչ կամերային ոճով: Համերգի մասնակիցներից երկուսը սփյուռքահայեր էին: Բուլղարահայ ուսանողուհի Գոհար Էրեմեյանի համար այն առաջին հրապարակային ելույթն էր ու այդքանով էլ հիշարժան:

Թերեւս պատահական չէր, որ համերգը եզրափակվեց սոպրանո Լիանա Մաղյանի ելույթով: Նա էլ ինչպես ընդունված է ասել, ներքին սփյուռքից է` Գագրայից: Ներկայացրած հայտագիրը հատկորոշվում էր հագեցվածությամբ եւ ընտրված ստեղծագործությունների բարդությամբ, ինչպես օրինակ, Հենդելի «Ալելույա»: Նա կատարեց նաեւ մեզանում հազվադեպ հնչող Ադրինեայի մեներգը Չիլեայի «Ադրիենա Լեկուվրեր» օպերայից: Իսկ Վերդիի «Կորսար» օպերայից Մեդորայի մեներգի կատարման ժամանակ եւ ձայնային (ճնարաղրամաշիկ սոպրանո), եւ կատարողական առումով պարզապես հիացրեց բոլորին:

Ուշագրավ էր, որ ներկայացվող համերգին հեռավոր Կանադայից ժամանել էր նաեւ սփյուռքում ճանաչված արվեստագետ, Տորոնտոյի օպերային թատրոնի մեներգիչ Դավիթ Վարժապետյանը` դրանով կարծես հավաստելով Գոհար Գասպարյանի հին ու նոր աշակերտների շարունակական կապը: «Հիշատակելի օր է սա ինձ համար, ասաց նա, ապա ավելացրեց, ես հպարտանում եմ, որ եղել եմ աշխարհի ճանաչված երգչուհիներից մեկի` Գոհար Գասպարյանի սանը»: Համերգի վերջում նշանավոր երգչուհին նախ հույս հայտնեց, որ մի քանի ամիս անց Դավիթ Վարժապետյանի հետ ինքը կերգի Տիգրան Չուխաջյանի «Արշակ Երկրորդում», ապա կոչ արեց կոնսերվատորիայի իր գործընկերներին հետեւել իր օրինակին, ասելով. «Ծանր ժամանակ հետո մենք աշխատում ենք որոնելի դուրս գանք պատվով վիճակից: Եւ սա մի փոքրիկ օրինակ էր` ցույց տալու մեր աշխատանքը: Հերթը գործընկերներինն է»:

ԼԵՎՈՆ ԼԱՃԻԿՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՖՈՒՏԲՈԼՈՒՄ ԱՌԱՅԺՄ ՈՒՐԱԽԱՆԱԼՈՒ ԲԱՆ ՉԿԱ

ՀՀ բարձրագույն խմբի երկրորդ առաջնություն

15-րդ տուր

«Շիրակ»-«ՀԱԸՄ» 6-1

Թահմազյան 2, Ս. Կարապետյան, Շահնազարյան, Պետրոսյան, Ա. Խաչատրյան («Շիրակ»), Ս. Հովսեփյան (11 մ, ՀԱԸՄ):

«Իմպուլս»-«Բանանց» 0-8

Ս. Նիգոյան 3, Ս. Հովսեփյան 2, Ս. Կոստանդյան, Ա. Աբազյան, Կ. Միխայելյան

«Ցեմենտ»-«ՀՄՄ-ՖԻՄԱ» 1-2

Խաղացանկի համաձայն, 15-րդ տուրով պետք է ավարտվեր մեր ազգային առաջնության առաջին շրջանը, սակայն նախատեսված 105 հանդիպումից 17-ը հետաձգվել է եւ դժվար է ասել, թե երբ է հնարավոր դրանք մարել: Ճիշտ է, այսօր տեղի կունենա դրանցից երկուսը. «Մալաթիա-Կիլիկիան» կընդունի «Կոտայքին», իսկ «Շիրակի» հյուրը կլինի «Վանը»:

Առաջնության առաջին կեսը, եթե կարելի է այդպես ասել, ուրախանալու գրեթե ոչինչ չտվեց: Միակ լուսավոր կետը թերեւս «Բանանցի» կազմերտված ու հասուն խաղն էր: Առաջատարը համոզիչորեն առանձնանում է մյուսներից եւ առայժմ միակն է մեր առաջնությունում, որը ինչ-որ չափով հավակնում է ձգտում թիմի տպավորություն է թողնում: «Բանանցը» ոչ միայն վստահորեն գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը, այլեւ է լրջորեն տրամադրված է պայքարելու չեմպիոնի կոչման համար: Ճիշտ է, հիմա դեռ շուտ է խոսել այդ մասին, սակայն թիմերի ներկայիս խաղամակարդակն այդ է հուշում: «Բանանցն» էլ հետաձգված հանդիպում ունի, այն էլ «Արարատի» հետ, որը կարեւոր նշանակություն կունենա, իսկ հիմա Կոտայքի շրջանի ֆուտբոլիստները նախապատրաստվում են միջազգային մրցաշրջագայության մեկնել Շվեդիա: Ինչպես հայտնի է, ՈՒԵՖԱ-ն որոշեց մեր թիմերին չթույլատրել մասնակցելու եվրոպայի այս տարվա մրցաշարերին: Ինչ խոսք, բոլորս էլ անակնկալի եկանք: Սակայն, հանուն ճշմարտության, պետք է նշել, որ շատ ենք սրինակ, եվրոպական մրցապարտեզներում, այն էլ չեմպիոնների գավաթի խաղարկությունում ինչ պետք է անեք ՀԱԸՄ-ն, որը մեր երրորդ մրցանակակիրն զիջեց 2-7, իսկ մյուս չեմպիոնին 1-6 հաշվով, երկու խաղում սեփական դարպասն ընդունելով 13 գնդակ:

Ցավոք, գրեթե բոլոր թիմերի մեջ էլ անցյալ տարվա հիվանդությունը չի բուժվել: Շատ-շատերն իրենց անհաջողությունները շարունակում են բարդել մրցավարների վրա: Կասկածից վեր է, որ մրցավարությունն էլ անհրաժեշտ բարձրության վրա չի: Սակայն ճիշտ կլիներ, որ թիմերի ղեկավարներն այլ տեղ փնտրեին պատճառները: Քանի որ իրենք լավ գիտեն դրանց հիմնական ակունքները:

Ամենածանրակշիռը թերեւս շարունակվող ծեծկռտուքներն են, որոնց դեմն առնելու համար ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիան պետք է անհամեմատ խիստ լինի անխտիր բոլորի նկատմամբ: Առանց հաշվի առնելու որեւէ մեկի դիրքն ու ծառայությունները:

Եվրոպական ֆուտբոլային ընտանիքին անդամագրվելը դեռեւս չի նշանակում եվրոպացի դառնալ: Դրա համար դեռ շատ ճանապարհ ունենք անցնելու:

Առաջնության աղյուսակը հուլիսի 13-ի դրությամբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Բանանց	24	13	12	0	1	58-6
2. Վան	19	13	9	1	3	41-13
3. ՀԱԸՄ	18	11	9	0	2	37-17
4. ՀՄՄ-ՖԻՄԱ	13	11	6	1	4	27-16
5. Կանազ	13	14	6	1	7	20-25
6. Ցեմենտ	13	13	5	3	5	18-21
7. Արարատ	12	7	5	2	0	19-2
8. Երազանք	12	11	5	2	4	23-16
9. Նաիրիս	12	13	5	2	6	13-26
10. Զվարթնոց	9	13	4	1	8	15-25
11. Շիրակ	8	6	4	0	2	19-7
12. Իմպուլս	8	14	4	0	10	21-46
13. Քասախ	8	12	3	2	7	13-47
14. Մալաթիա Կ.	5	13	1	3	9	7-38
15. Կոտայք	2	12	1	0	11	14-40

«Ֆրանս ֆուտբոլը» ՀՀ առաջնության, իսկ «Օնզը» «Արարատի» մասին

Մեր թղթակից ԱՀԱՐՈՆ ԲԱՅՈՂՑՅԱՆԸ հաղորդում է Փարիզից

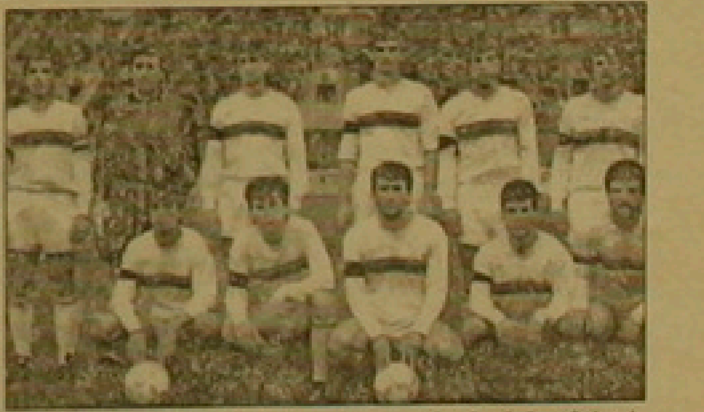

Հայաստանի գավաթակիր Երեւանի «Արարատը» Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հրավերով հուլիսի 8-ին ժամանեց Ֆրանսիա, որտեղ մնալու է մինչեւ հուլիսի 22-ը: «Արարատը» ֆեդերացիայի հյուրը կլինի մինչեւ հուլիսի 16-ը եւ ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի Կլերֆոնտենում գտնվող Ֆրանսիայի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզաքաղաքում, որից հետո կմեկնի Վալանս, որտեղ կհյուրընկալվի հայկական l'ASOA թիմին, որը մասնակցում է Ֆրանսիայի 2-րդ դիվիզիոնի առաջնությանը եւ որտեղ հանդես է գալիս «Արարատի» նախկին հարձակվող Հայկես Մխիթարյանը: Նախատեսվում է 3 ընկերական հանդիպում, սակայն առայժմ ստույգ հայտնի է, որ հուլիսի 17-ին «Արարատը» Վալանսում մրցելու է տեղի l'ASOA թիմի հետ, որի հետ պայմանավորվածություն էր ձեռք բերվել դեռ մայիսին: Վալանսի թիմն արծակուրդներից հետո սկսում է նախապատրաստվել նոր մրցաշրջանին, որը մեկնարկելու է օգոստոսին: Բանակցություններ են գնում Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնում հանդես եկող Լիոն քաղաքի համանուն թիմի հետ: Համաձայնության դեպքում խաղը տեղի կունենա վաղը: Ի դեպ, հենց Ահարոն Բոյաջյանի ակտիվ միջամտությամբ աշխարհահռչակ «Onze mondial» ֆուտբոլային ամսագիրն իր հուլիսի համարում ինֆորմացիա է տպագրել մեր թիմի Ֆրանսիա կատարելիք ուղեւորության մասին, Մոսկվայում «Դինամոյի» հետ խաղից առաջ 1991 թ. կատարված լուսանկարով: Իսկ ոչ պակաս հանրահայտ «Ֆրանս ֆուտբոլը» նույնպես իր վերջին համարում տպագրել է մեր ազգային առաջնության աղյուսակը, հետքական 2 տուրերի արդյունքներով հանդերձ: ■

Անկրկնելի Ալեն Պրոստի հաղթարշավը

Սոր կողմից ծագումով հայ, Ֆորմուլա-1 ավտոարշավի աշխարհի եռակի չեմպիոն Ալեն Պրոստը իր երկրորդ երիտասարդությունն է ապրում: Նա աննախադեպ հաջողության հասավ` 50-րդ անգամ հաղթեց «Մեծ մրցանակի» մրցումներում: Այս անգամ Պրոստը վերջնագիծը առաջինն է հատել Անգլիայի «Մեծ մրցանակի» մրցարշավում: Դա անվանի ավտոարշավորդի 9-րդ հաղթանակն է ընթացիկ մրցաշրջանում, եւ նա ընդհանուր հաշվարկով 20 միավորով (67 միավոր) առաջ է անցել 2-րդ տեղում ընթացող աշխարհի մեկ այլ նախկին չեմպիոնից բրազիլացի Աերտոն Սեննայից: Ալեն Պրոստը մոտ է 4-րդ անգամ դառնալու աշխարհի չեմպիոն:

Անգլիայի ավտոարշավի ժամանակ Պրոստի միջին արագությունը 216.26 կմ/ժամ էր: Ինչ վերաբերում է Ֆորմուլա-1 դասի մեկ այլ տիտղոսակիր ավտոարշավորդի` աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Նայջլ Մենսելին, ապա նա հիմա հանդես է գալիս այլ լիգայում եւ Ամերիկայում տեղի ունեցող մրցումներում, ընդհանուր հաշվարկով 1-ին տեղում է: ■

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Փ. ՀՈՔԵՆ, «ԻՆՉՊԵՍ ՎԱՐԵԼ ՍԵՓԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ»

Նվիրեք այս գիրքը նրանց, ում սիրում եք. Ձեր բարեկամներին եւ հարազատներին: Այսօր էլ գիրքը մնում է ամենացանկալի եւ ամենամատչելի նվերը: Հասկաւորես այս գիրքը, որը ոչ միայն հաճույք կպատճառի կարդացողին, այլեւ ցույց կտա լուսացուցիչ եկամուտ ստանալու նոր ճանապարհներ ինչպես փորձառու գործարարներին, այնպես էլ սկսնակներին: Գիրքը վաճառվում է քերթի կրպակներում, «Նորք», «Արծվաշեն», «Վաստուրական», «Չինար», «Տարոն», «Արաբկիր», «Խաչատուր Աբովյան» եւ թիվ 1, 2, 52 գրախանութներում:

AGN & ՃԱՆԱՊԱՐՀ

ԷՅ-ՋԻ-ԷՆ ֆիրման եւ «Ճանապարհ» տուրբյուրոն առաջարկում են 60-օրյա մասնավոր հրավերներ ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ եւ ԱՎՍՏՐԻԱ:
Իսկ ավտոմեքենայի սիրահարները կարող են ձեռք բերել արտասահմանյան էժան եւ որակով մեքենաներ:

Շտապեք, քանի որ մեր գները զեղչով են, եւ գործարքը կատարվում է շատ արագ:

Հեռախոսներ 56-0036, 44-68-89, 47-14-81, 72-68-18

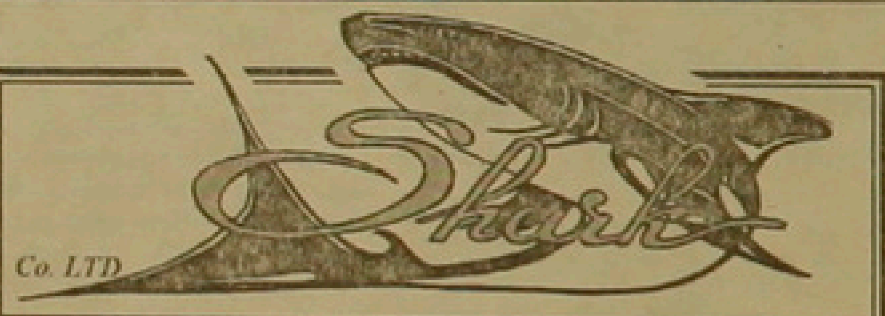

"SHARK" ֆիրման

Ընդունում է երկարաժամկետ դրամային ներդրումներ հանրապետությունում ամենաբարձր տոկոսներով:

3 ամիս–60%
6 ամիս–150%
1 տարի–320%

Նվազագույն ներդրումը 50.000 ռուբլի:

PUBLISET

«Անի» հյուրանոց, 8-րդ հարկ, 824 սենյակ, հեռ. 594464

Mercury ENTERPRISE

«Mercury enterprise»-ը

հերթական անգամ անցկացնելով ինվեստիցիոն գործընթացը բնակչությանը հնարավորություն է ընձեռում խնայողությունները պահպանել գերարժեքզրկման պրոցեսներից: Ֆիրմայի մասնագետները այս անգամ առաջարկում են ներդրումների հետեւյալ տարբերակները.

1. Եռամսյա ավանդների դեպքում- 15 % ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի 45 %

2. Վեցամսյա ավանդների դեպքում- 20 % ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի 120 %

«Mercury enterprise»-ը

երաշխավորում է ձեր գումարների պահպանվածությունը՝ արժեզրկման պայմաններում ամենակայուն արժույթ հանդիսացող անշարժ գույքով:

Երեւան, Սայաթ-Նովայի 19
«Անի» հյուրանոց, 6-րդ հարկ 636 սենյակ 594-636

ԼՈՒՍԱՆ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

«Լուսան» ասոցիացիան կազմակերպում է կոմերցիոն չվերթներ

Լեհաստան (Երեւան-Վարշավա-Երեւան) երթուղով
Բուլղարիա (Երեւան-Պլովդիվ-Երեւան) երթուղով

Ցածր գներով առաջարկում է նաեւ անհատական եւ խմբային տուրիստական ճանապարհորդություններ

Սիրիա 7 օրով (Երեվան-Հալեպ-Երեվան) երթուղով
Չինաստան (Երեվան-Իրկուտսկ-Շենյան-Երեվան) երթուղով

Ելքի փաստաթղթերի եւ մուտքի այցագրերի ձեւակերպումը ամենասեղմ ժամկետում:

Ուղեւորության պայմանների մասին եւ թռիչքի օրերի մասին կարելի է իմանալ 52-17-68, 58-68-17 հեռախոսահամարով:

Հասցեն Հանրապետության (նախկին Ալավերդյան) 30:

NORINVEST

«ՆՈՐԻՆՎԵՍՏԻ» բոլոր հաճախորդներին

Ընկերության խորհրդի որոշմամբ ամեն ամիս անցկացվելու է

ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

2.000.000 ռ.

ամենամսյա մրցանակային ֆոնդով

Համակարգչի (կոմպյուտեր) օգնությամբ խաղարկվում են մեր ֆիրմայի հետ սկսյալ ամսվա ընթացքում համախորդների կնքած բոլոր պայմանագրերի համարները:

Յուրաքանչյուր ամսվա խաղարկություն կկայանա հաջորդ ամսվա առաջին շաբաթ օրը:

Մենք Ձեզ առաջարկում ենք նաեւ մի շարք նոր ինվեստիցիոն նախագծեր, այդ թվում՝ ***երկու ամսով:***

ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ՎԱՃԱՌՔԸ ՊԱՀԱՆՋՈՒՄ Է ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԵԾ ԿՈՐՈՒՍՏ:

PUBLISET

ՄԵՆՔ ԱՇԽԱՏՈՒՄ ԵՆՔ ՆՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ՈՎ ԹԱՆԿ Է ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԺԱՄԱՆԱԿԸ:

«Անի» հյուրանոց, 7-րդ հարկ, 726, 722, 715 սեն.
հեռ.: 565343, 522904, 585104

Լուրերի Հոսք

Եթե Իրաքը չհամաձայնի

Ֆրանս պրես գործակալությունը Բաղդադից հաղորդում է. ՄԱԿ-ի փորձագետները կիրակի օրը Իրաքից հեռացան այն բանից հետո, երբ իշխանությունները նրանց թույլ չտվեցին «կնքել» մայրաքաղաքից հարավ գտնվող հրթիռային երկու զինափորձարաններ: Այդ մերժումը կարող է կտրուկ ուժեղացնել Իրաքի եւ ՄԱԿ-ի դիմակայությունը: Երկյուղելով ռազմական հետեւանքներից, Իրաքն անհապաղ ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհրդին դիմեց, կոչ անելով թույլ չտալ երկրի վրա որեւէ հարձակում: Անվտանգության խորհրդի նախագահին հղված ուղերձում Իրաքի արտգործնախարար Ալ Սախաֆը տեսուչների գործողություններն անվանեց «թշնամական ուժերի հակաիրաքյան դավադրության բաղկացուցիչ մաս»: ԱՄՆ փոխնախագահ Ա. Գորին հարց տվեցին, թե ինչ ծակատագիր կունենա Սադդամ Հուսեյնը, եթե չհամաձայնվի ՄԱԿ-ի տեսուչների հետ: Գորը պատասխանեց, որ ՄԱԿ-ն ունի գործողությունների մի շարք տարբերակներ: Դրանց մի մասը ներառում է ուժի գործադրումը: Սադդամը պետք է պարզ ըմբռնի. տեսչական ստուգումների հարցում համաշխարհային ընկերակցության հետ կապակցել չի կարելի եւ ամեն ինչ կարող է ավարտվել նրանով, որ իրեն կխնդրեն ոչնչացնել խնդրո առարկա օբյեկտները, եթե ինքը թույլ չտա ստուգել դրանք: Եւ վերջապես, եթե ինքը հրաժարվի դա անել, ՄԱԿ-ն ունի գործողությունների հնարավոր տարբերակների լայն ընտրություն, որոնցից մեկը կարող է ներառել այդ օբյեկտների նկատմամբ ուժի գործադրումը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Աբխազիան մեղադրում է Վրաստանին

Մոսկվայում Ռուսաստանի միջնորդությամբ վարվող վրաց-աբխազական բանակցություններում Աբխազիայի պատվիրակությունը հակամարտությունը դադարեցնելու Թբիլիսիի առաջարկությունները համարեց «կանխավ անընդունելի»: Պատվիրակության ղեկավար Անդրեյ Ջերգենիայի՝ կիրակի օրը տարածված հաղորդագրության համաձայն, Վրաստանի ղեկավարությունը «ձգտում է բանակցությունների միջոցով հասնել այն բանին, ինչին չի կարող հասնել ռազմական միջոցներով, այն է՝ կիսել Աբխազիան եւ հասնել Հարավային Օսիայի իրադրությունը հիշեցնող իրավիճակի: Ա. Ջերգենիան հայտարարեց, որ Թբիլիսիի առաջարկությունները «սոսկ հրադադարի պայմաններ են, որն անընդունելի է Աբխազիայի համար: «Մենք հանդես ենք գալիս այնպիսի միջանկյալ համաձայնագրի ստորագրման օգտին, որը իրավական հիմք կդառնա հակամարտության լիածավալ կարգավորման համար, հակառակ դեպքում ռազմական գործողությունների վերսկսումն անխուսափելի է»:

ԻՖ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

«Հայկական ծրագրեր» ընկերությունը առաջարկում է լավագույն հաշվապահական ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

Հեռ. 252463, 254758, 584545

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱԻԵՏԻՔԵԱՆ

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային սարքավորումներ «Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ շարադասության հեղինակ ՊԱՎԵԼ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@